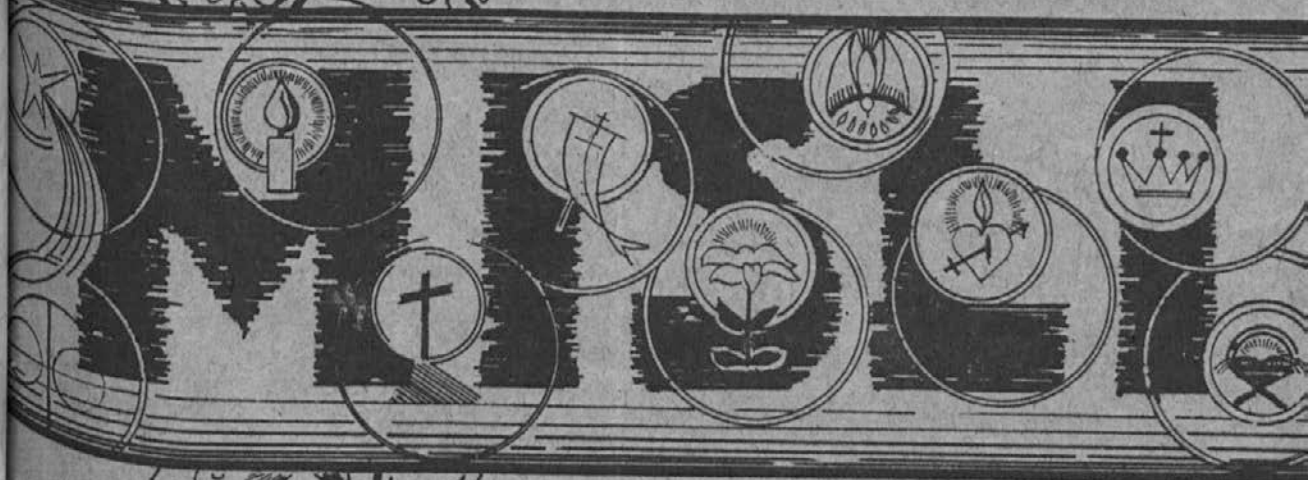

262

Antonius Martinus Plamschky

LETO VIII

Štev. 6 Junij 1959

... of the
... Sydney, for
... by post
... (ca.)

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLEDAR

Junij → Roznik

- 1 P Angela
- 2 T Evgen
- 3 S Klotilda
- 4 C Kvirin
- 5 P Srce Jezusovo
- 6 S Norbert
- ★ 7 N 3. pobink.
- 8 P Medard
- 9 T Primož
- 10 S Marjeta
- 11 C Barnaba, ap.
- 12 P Leon
- 13 S Anton Pad.
- ★ 14 N 4. pobink.
- 15 P Vid in tov.
- 16 T Beno, Jost
- 17 S Gorazd
- 18 C Bogdan, Efrem
- 19 P Julijana
- ★ 21 N 5. pobink.
- 22 P Pavlin
- 23 T Ahacij
- 24 S Janez Krstnik
- 25 C Viljem
- 26 P Janez in Pavel
- 27 S Ema Krska
- ★ 28 N 6. pobink.
- 29 P Peter, Pavel, ap.
- 30 T Spomin sv. Pavla

ZA NAPREDEK LISTA "MISLI"

Kdor ne napreduje, nazaduje.

MISLI so začele izhajati pred
8 leti zgolj tiptkane.

Po dveh letih so se pojavile
tiskane na 4 straneh. Kmalu so
se razširile na 8 strani in več.

Potem so opustile trgovske og-
lase, da je več branja.

Z osmim letom so se preoblekle
v revijo s platnicami. Take ima-
te zdaj pred seboj.

Število strani bo odvisno od
plačujočih naročnikov in daro-
valcev v tiskovni SKLAD.

MISLI želijo še napredovati.
Sama želja ni dovolj. Pomagajte!
Urednik in upravnik dela bro-
plačno, tiskarna in drugo pa sta
ne denar.

★

IZ MATIČNIH KNJIG V SYDNEYU

Poroke

V St. Patrick cerkvi sta se 16.5. poročila Ja-
nez Janžekovič iz Bukovcev pri Ptujju in Nevenka
Stemberger iz Podgraj pri Ilirski Bistrici. Mlado-
poročena imata brate in sestre v Sydneyu, ki so
jima pripravili lepo svatbo. Ženinov brat Martin je
v imenu staršev govoril resne, v srce segajoče be-
sede.

V isti cerkvi si pred božjem oltarjem dne 30.5.
obljubita zakonsko zvestobo Vinko Joželj iz Lip-
senja pri Cerknici in Jožefa Kotnik iz Grahovega
ob Cerkniskem jezeru. Nevesta je pravkar prispela
od doma k svojemu ženinu, ki je že 7 let v Av-
straliji, kjer zelo pridno dela, pa tudi zabava ve-
selo družbo s harmoniko.

Anton Poropat in Bernarda Baša, oba doma iz
Knežaka, si bosta obljubila dosmrtno zvestobo
pred oltarjem cerkve St. Francis, Paddington, 30.
maja.

Vsem trem mladim parom obilico blagoslova na
življenjsko pot!

Krsti

V družini Konrada Toplaka in Brigite, r. Mok-
nar v Croydonu so krstili sinčka na ime Filip Alek-
sander.

Zakonca Pavel Barba in Hermina, r. Penko-
v Erskinvillu sta krstila provorojenca na ime Pe-
terček v Paddingtonu dne 25. aprila.

Isti dan in istotam je bila krščena Majdica,
prvorojenka zakoncev Antona Špičlina in Gizele, r.
Kerec.

Bog živi nove kristjane in njihove starše!

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

LETO VIII.

JUNIJ 1959.

ŠTEV. 6

“BOG IGRA NA ČRNE TIPKE”

Tako imenovani Zapadni svet se ponaša — in mi z njim — da je iz svoje srede odpravil aristokracijo, plemstvo in plemiče, plavo kri.

Demokracija, ljudje iz “preprostega naroda”, imajo danes besedo — in mi z njimi — se ponosno na prsi trkamo.

Na Vzhodu in Jugu se dvigajo ljudstva drugače barve in drugačnih misli. In vidijo v vsakem poprečnem “Zapadnjaku” — aristokrata, človeka bele barve, toda plave krvi. — Ur.

Mlad črn Afrikanec, časnikar iz Rodezije, je napisal na naslov Amerikancev, pa bi veljalo tudi Avstralcem:

“Po mojih mislih se poprečen Amerikanec nič ne zaveda, da živi v blagostanju, kakoršnega večji del ostalega sveta ne pozna. Ne pomisli niti na to, da ogromne množice črncev v Afriki živijo v strašni revščini in stradajo.

Dokler nisem sam videl, nisem vedel, da ima poprečen Amerikanec toliko živeža, da ga proč meče. Nisem vedel, da ima raznih oblek veliko nad vsakdanjo potrebo; da stanuje v hiši, ki bi se Afričanu zdela kot lepa sanja; da se vozi v avtomobilih na vsako pot in ima na pretek drugih ugodnosti, ki si jih poprečen Afrikanec komaj misliti more. Ko sem gledal Amerikance in Amerikanke ob preoblenih mizah mastiti se z obilnimi kosili, jih opazoval, ko so se prepeljavali v svojih mogočnih avtih, posedali pred televizijo in se pogovarjali o uspehih svojih otrok na visokih šolah, sem se spraševal, če se kaj zavedajo, da poprečen Afrikanec, ki se 10 — 20 — 50krat bolj trudi, o vseh teh dobrotah ničesar ne ve.

Kaj naj napravim, da dopovem Amerikancem, mladim in starim: Vrzite se vsaj po enkrat na dan

na kolena in zahvalite Boga, da imate vse to!

Ne bom rekel: Vredni niste, da vse to imate. Vem, težko ste delali, da ste si toliko pridobili. Rečem pa tudi to: Pri nas v Afriki si človek tudi z najtršim delom komaj kaj pridobi, največkrat pa nič.” — Lawrence Vambe.

— ★ —

Profesor Barraclough na stolici mednarodnega inštituta v Londonu je dejal med predavanjem:

“Preprost človek današnjih dni ni tovarniški delavec na Zahodu. Danes je ‘preprost človek’ kuli — sramotno slabo plačani dninar — na Kitajskem in v Indiji.

Delovni človek zahodnega sveta je danes v očeh temnokožcev iz Azije in Afrike — aristokrat! In vemo, da aristokrate prej ali slej čakajo — vislice!

Belokožci so na svetovni politični pozornici že po večini doigrali. Všeč mi je, kar je rekel eden ameriških škofov:

Živimo v dobi, ko Bog igra na črne tipke klavirja.”

— ★ —

Ali bo treba že kar kmalu obrniti na črnce, kar je komaj odpel Anton Aškerc o Slovanih:

Mi vstajamo; budi nas luč.

Oj, dolgo pač smo spali,
vi speče nas — teptali.

Pa dasi ste teptali nas,
še niste pokončali nas:

Zatrli niste spečih,
ne boste nas bedech!

SLOMŠEK SE POSLAVLJA OD KOROŠCEV

Č A S I N S L O M Š E K

PRAV TE DNI PRED STO LETI so koroški Slovenci v svojih cerkvah s solzami o očeh, tu pa tam tudi z glasnim jokom, poslušali poslovilne besede svojega škofa, ki je zapuščal koroški St. Andraž in se selil na novi škofijski sedež v Maribor. Slišali so med drugim:

“Oznanim vam, preljubi farmani, da ste od prvega rožnika tega leta 1859 prečastitemu krške-mu knezoškofu (v Celovcu)... v višjo pastirsko skrb izročeni... Vse svoje želje in prošnje imate zanaprej njim v Celovec pošijati... Preljubi Slovenci! Ena reč še imate, katera naše sosede hudo zapušča: prave svete vere luč. Ohranite jo kakor svoje oko živo in čisto, pa tudi živite, kakor vas sveta vera uči, in ne pozabite, kar sem vas kot vaš višji pastir trinajst let učil, opominjal, svaril in prisil, pogostokrat s solznimi očmi. Enkrat pride ura, in ne bo dolgo, ko nas ne bo več ločila ne dežela ne škofija. Spet se bomo videli v srečni Očetovi hiši v nebesih, ako bomo sveto vero zvesto ohranili, sveto voljo božjo dopolnili, v Boga trdno zaupali in pa v ljubezni Jezusovi živeli in umrli”.

S tem poslovilnim pismom je Slomšek kot škof pretrgal zveze s Slovenci na Koroškem, v kolikor so spadali v njegovo škofijo in niso že pred tem bili pod celovškim škofom. Vse svoje misli in načrte je obrnil proti zeleni štajerski, kamor mu je po dolgih naporih in bojih za prenos škofije zdaj vendar odprta pot. Dva naslednja meseca so vzela selitvena dela. Preseliti škofijo ni majhna reč niti dandanes, kajšele takrat, ko ni bilo niti železnice za prevoz. Vse je moralo na vozove, deloma po splavah po Dravi.

Od štajerskih Slovencev je dotlej le najbolj spodnji del do Save in Sotle pripadal bivši Slomškovi škofiji. Ves mariborski okraj prav v bližino Celja je spadal pod Gradec (Graz). Slomšku se je posrečilo, da je odtrgal od Gradca domala vse Slovence in jih združil v svoji škofiji.

To je bil velik dogodek za Slovence sploh, eden največjih zgodovinskih dogodkov, izredna za-sluga velikega Slomška.

Z zadoščenjem jemljemo na znanje, da tudi domovina proslavlja ta stoletni jubilej. Ni še znano, v koliko bo imela deleža pri proslavi ne-ljudska oblast — če sploh kaj — ali toliko je znano, da proslav, ki jih je zamislila Cerkev, ne smatra za nekaj “proti-ljudskega” in jih nima namena motiti ali celo preprečevati.

Slomškovega velikemu delu, njegovi globoki narodni zavednosti, njegovi svečeniški gorečnosti, njegovi osebni svetosti:

SLAVA — SLAVA — SLAVA!

STO LET — vsekako je to čas! Lep kos časa. Zastoj bi ugibali, kako bo med Slovenci in drugod po svetu leta 1059. Nazaj lahko gledamo in ocenjujemo dogodke in njih potek, njih dobre in slabe strani, kar pride v prihodnjih letih, o tem imamo le bolj ali manj posrečene slutnje.

Nekaj splošnih resnic, ki veljajo za leta, stoletja in tisočletja, je pa Slomšek povil v verze leta 1848 in so koristno branje tudi še danes, prav tako kot bodo leta 1059 in še pozneje. Marsikdo, ki prav zdaj previsoko glavo nosi, ali pa jo pregloboko sklanja v brezupnosti in neplodnem tarnanju, naj bi se zamislil ob Slomškovih verzih. Takole se glase:

Časa tekočega moč je velika,
njemu ukloni se vsaka oblast;
naj se nebeskega stropa dotika,
mora počasi se nagnit' in past'.

Stolpi iz rezanga kamna visoki
sčasoma tudi poderejo se;
ino prepadi še tako globoki —
tudi po malem zasulo jih je.

Tol'ke ni žalosti, ni bolečine,
ni ga sovraštva imel še ta svet,
rane še bilo ni, ne opeklina,
ki ne zacelila s časom bi spet.

Čas nam težave in križe prinese,
rani nam srce in stori gorje,
ena minuta nam žalost odnese,
ino ozdravi nam zopet srce.

Tako odteče v globokem potoki
hitrega časa grenkost in sladkost,
'z njega zajemajo nizki, visoki
svojega d'janja, življenja, vrednost.

Eni se vzdigajo ko velikani,
mislijo vekomaj biti gospod;
naglo omahnejo sreče pijani,
čas ji pomete, odnese od tod.

Časa nam malo je Stvarnik odločil,
naj bi spoznali, kak drag je za nas.
Časa nakupit' je dobrim naročil,
večnosti cena sedanji je čas.

Da Spomin Nanje Ne Obledi

ZNANI ANGLEŠKI FILOZOF RUSSELL — še živi in je star 87 let — je napisal knjigo z naslovom: Zakaj nisem kristjan. V njej je hotel osmešiti krščanske čednosti in kreposti. Danes je pred vsem moralno zdravim svetom osmešen on sam. Boji se borbe za krščanski značaj osebnosti, boji se borbe z življenjem, zraven se pa boji — umreti.

Kako vse drugačen lik so bili naši borci, ki so ili v odkrit boj proti nasilju komunizma. Kako neprimerno višja filozofija je navdajala te junake, ki so za krščanske, narodne in človečanske ideale ili v borbo in tvegali svoje mlado življenje!

Niso se postavili na stališče, da bodo raje molčali, raje klonili glave in zatajili prepričanje, samo da bi mogli še naprej živeti v miru. Ne, niso storili tega. Sli so v borbo in niso vprašali, koliko je sovražnikov in kakšno orožje imajo.

Russell je dejal: Raje suženjstvo kot smrt!

Naši fantje pa so dejali: Raje smrt kot suženjstvo!

Kakšna razlika!

Tista strahotna leta, ko je domovina ječala pod petami treh okupatorjev in se je pojavilo iz podzemlja še četrto in največje zlo — brezbožni komunizem — smo slovenski vojaki pisali našemu narodu lastno vojaško zgodovino. Žal, da so se te bratomorne borbe veselili naši narodni sovražniki in jo podpirali. Bila pa je zato toliko bolj neizprosna. Rdeči nestvor si je namreč izbral najbolj satansko metodo — zapeljal je naše brate in sestre, da so jeli v brezumni sli moriti pod krinko osvobodilne fronte lastne brate in sestre.

Pa se je zbudilo iz otopelosti zdravo jedro našega naroda. Klic po svobodi je bil močnejši od vseh groženj in strahovanj. Naši fantje in možje so zagrabili za primitivno orožje, da ubranijo svojim družinam in sebi golo življenje in si pribore resnično svobodo in ne tiste — pod strahovlado brata komunista.

In ko je na obzorju že vstajala zarja prostosti, je moralo priti še Vetrinje kot krona trpljenja in obupa. Bili smo vračani po tistih, katerim smo reševali sinove kot padalce, da niso padli v roke rdečim in Nemcem. Bili smo izdani po tistih, katerim smo se zaupali in jim v tem slepem zaupanju oddali orožje, in v katerih smo ves čas gledali zaveznike.

Kdo bo skrbel, da ti dogodki ostanejo živi, da spomin na naše pobite junake ne bo usahnil, če ne mi, ki smo po milosti božji vse to preživeli?

(Po "Vestniku", glasilu protikomunističnih borcev.)

Misli, June, 1959

LEPO JUTRO

Pavla Miladinovič

Nebeški dvori so odprti na stečaj,
Marija v sinjem plašču čese zlate lase,
na bedo našo se usiplje njih sijaj
in trume belih ovčic mlado jutro pase.

V vode razliva se z nebes zlato,
vse strune stvarstva so v sozvočju zadonele.
Ljubezni Večne v nas ozira se oko,
skrbi v Nje blesku so v nasmeh mi zablestele.

Vrt božji v soncu, čudežna je tvoja moč!
Odšla bojazen je, ki me v temo potiska...
V namene božjih ustvaritev danes zroč
v hvaležnosti vsej vzhiceni mi duša vriska.

“MLADINE NIMAMO”, je priznal

SILNO PREPROST JE BIL NAČRT slovenskih komunistov med vojno za komunistično rojstno domovino. Ko prevzamemo oblast — seveda s silo — bomo starejši rod deloma pobili, deloma ustrašovali, da bo molčal in se brez velikega odpora vdal v usodo. Počasi bo itak sam od sebe izmrll...

Medtem se bomo lotili mladine in jo popolnoma na lastno pest vzgajali — seveda v komunističnem smislu. En rod, kvečjemu dva, pa bo vse prevzgojeno, Slovenija bo rdeča kot kri, ki bo morala biti prelita za te naše uspehe.

Tako preprost je bil načrt, nič veliko skrbi ni povzročal komunistom. Nekaj potokov krvi, oblast, prevzem mladine — vse drugo bo steklo kot po maslu.

V luči tega preprostega načrta je moralo biti dobršno mero razočaranja v izjavi samega Tita, ki je na slavnostnem banketu ob otvoritvi “Mladinske avto ceste Ljubljana — Zagreb” odkrito povedal in priznal: Mladine nimamo...

Vsa poročila, ki prihajajo iz Slovenije in ki jih prinašajo v zunanji svet ljudje od tam, soglašajo z ugotovitvijo maršala Tita: Današnja slovenska mladina je po ogromni večini zavedno ali nezavedno za gradbo komunizma izgubljena. Je že res, da so jo “prevzgojili”, odkar je v deželi rdeča oblast, toda ne za svoje namene, kot so si jih zamislili.

Prej omenjena poročila navadno dele današnjo mladino Slovenije v tri skupine. Niso te tri skupine strogo ločene, ni mogoče natančno potegniti črte med skupinami, v glavnem se pa ta delitev vendar da dosti dobro opaziti.

Komunistična mladina

Že ta podnaslov kaže, da ne trdimo: Niti enega mladince ali mladinke komunisti nimajo na svoji strani. Imajo jih neki odstotek, kajpada. Zlasti iz meščanskih krogov. Ne vleče pa te mladine na rdečo plat komunistična ideologija kot taka, vlečejo jih dobro plačana mesta, ki se jim obetajo pod sedanjim režimom, ko bodo doštudirali. Ko je rdeča revolucija enkrat izvršena, je težko najti kaj prida “idealov” v komunistični družbi, razen — ostati na vladi in biti solastnik njene oblasti. Stremuhov in koristolovcev v nobeni družbi ne manjka, seveda jih tudi ne manjka med današnjo slovensko mladino doma.

Protikomunistična mladina.

Verjetno je odstotek te mladine višji od prej omenjene skupine. Sém spadajo tisti, ki pod vpli-

vom Cerkve in verne družine kljub vsem naporom šole in izvenšolske vzgoje v rdečih organizacijah, seveda prisilnih, živo uvidevajo, da materialistični komunizem ne more biti odgovor na vsa vprašanja človekove duše. Med njimi je vedno več taktih, ki prihajajo do zaključkov po lastnem razmišljanju. Kljub raznim pritiskom se ne ogibljejo cerkve, se drže rdečih organizacij le bolj na videz, ploskajo Titu in drugim veličinam le zato, da pri krijejo na zunaj, kar imajo v srcu.

Eden dokazov za to ugotovitev je dejstvo, da se še vedno najde prilično število duhovniških poklicev med učečo se mladino. Čeprav mora biti fant v resnici pravi junak, da ne podleže vseni mogočim šikanam in sramotjenju, vendar se jih vsako leto precej javi za bogoslovno. Dobro vedo, da jih za pozneje ne čaka nič boljšega kot doživljajo sedaj v borbi za svoj poklic.

Neopredeljena mladina

Pravijo, da je trenutno te največ. To so taki, ki niso ne za komunizem, ne proti njemu. Samo eno reč so si prisvojili iz pouka in vzgoje pod komunisti: Boga in vere vanj nam si treba, živimo samo za svet, zakaj si ne bi privoščili, kar nam ta svet more nuditi? Avtoritete načelno ne priznavajo, v komunistična podjetja se dajo vpreči, ker jim oblast poleg neke mere javnega dela nudi tudi vsakovrstno zabavo, dovoljuje doberšno mero veseljačenja, spregleduje spolno razbrzdanost itd. Komunističnih vrhov ne poslušajo dosti, kadar jim vsiljujejo svoje “nauke”, rajši opazujejo njihovo praktično življenje in jih skušajo posnemati, kolikor je pač mogoče. V kolikor pa to zaenkrat ni mogoče, si vsaj v svojih željah pripravljajo pot in jo gladijo, da bi bilo nekoč mogoče. To niso komunisti v celoti, zgolj materialisti in naturalisti so.

Ni dvoma, da ima komunistična vzgoja v tem pogledu lepo mero “uspehov”. Odtrgal je velik del mladine vplivom, ki so bili nekdanj vodilni pri vzgoji, sam ji ni mogel dati drugega kot evangelijskega materializma — poželenje po raznih telesnih užitkih.

Komunisti sami čutijo, da je ta del mladine tudi zanje izgubljen, kakor je izgubljen za Cerkev, za narod, za vse. Obtožujejo sami sebe, poskušajo to in ono, toda ko so enkrat odprli mladini pot v materialistično “svobodo”, jo z vsemi mogočimi uredbami ne bodo več zaprli. V tem pogledu komunizem doma prav pridno sledi zgledom materialističnih kapitalističnih držav zahodnega sveta.

Za nas v emigraciji je važno, da poznamo vsaj nekoliko razmere doma. Važno zlasti zato, ker sko-

raj dan na dan prihajamo v prav bližnje stike s slovensko mladino — tretje vrste... Komunistična ne beži iz domovine, protikomunistična tudi ne — seveda so pa izjeme — imamo pa opraviti z neopredeljeno mladino, opraviti dostikrat več kot bi si želeli...

Morda pa je vendar bolje, da te vrste mladina zapuša domovino, čeprav po večini le zaradi zaslužka in kar ta prinese s seboj. Z resnim naporom utegnemo vsaj nekaj teh izkoreninjencev spraviti pod vplive, ki bi doma ne bili mogoči — v danih okoliščinah. Na žalost pa velja tudi to: Kdor na vsak način hoče biti med izgubljeni, mu je v emigraciji prav tako lahko doseči cilj — če ne morda še laže — kot v domovini.

Ni dvoma: Komunizem je našo milo Slovenijo že precej temeljito "preobrazil." Za ono tam ne moremo storiti trenutno ničesar, za tisto, ki po pobegu pride med nas, morda vendar vsaj nekaj.

NIKOĀAR NI DOMA

Nikogar ni doma. Zima zveni pred okni.

Ali si sanjal svetle noči?
Ko sem ti vzela mehko ročico med svoje,
je v okroglih očkah smehljaj vztrepetal.

Ti,
ki stopaš mimo ograd,
in nosiš v naročju darove miru —
postoj za hip
in hodi z menoj.
O daj,
naj izhlipam povest temne bede,
na Tvoje srce položim trudno dlan,
daj,
pokaži mi svet čistih sanj.

Na svoje laske razpredi te prste
in reci, da zdaj je srce
belo in reci, da dobro je vse
in mi zapri oči
in ostani z menoj.

Na tujih cestah postoj med ljudmi —
slovo je bridka boleost —
in potrka v srca ljudi.

Ljubezen med Tvojimi prsti
kot divja ciklama žari.

Neva Rudolf

VAŽNO! VAŽNO! VAŽNO!

Po smrti ge. Veronike Nerat v Sydney Hospitalu je nastalo vprašanje, kako se bo poravnal račun, ki ga je bolnišnica imela pripravljene. Šel sem prosit, da bi ta račun "pozabili". Vprašali so: Ali je bila zapisana in je plačevala v tako imenovani HOSPITAL FUND — bolnišniško zavarovanje? Ni bila! Škoda, so rekli, zakaj se pa ljudje ne zavarujejo, saj stane le malenkost na teden. Obžalujemo, račun mora biti plačan.

Tu imamo lep zgled, kako potrebno je v takih rečeh ljudi poučevati. Ponudil se je dr. Hribar, da nam napiše vrsto člankov o SOCIALNIH USTANOVAH v Avstraliji. Za pričujočo številko je urednik izločil iz daljšega članka le to, kar se mu zdi spričo gornje opombe trenutno najbolj praktično:

KAJ JE "HOSPITAL FUND" in kako pristopiš?

Nikoli ne veš, če ti ne bo v doglednem času potrebna — bolnišnica (špital, hospital). Tudi v Avstraliji so bolnišnice zelo drage in če moraš vsak račun plačati sam, lahko pomeni — v primerih dolgotrajnega ležanja v bolnišnici — gospodarski zlom.

BOLNIŠNIŠKO ZAVAROVANJE pomaga kriti račun za bolnišnico in ti se oddahneš. Seveda moraš biti član, članica. Plačevati moraš tedenske prispevke, ki so pa v primeri z morebitnimi stroški, če moraš kdaj iti v špital, res malenkostni.

Ko se priglašiš za članstvo v HOSPITAL FUNDU, si lahko izbereš nižjo ali višjo kategorijo. Več ko zidpevaš, več dobiš povrnjenega, če moraš iskati zdravja v bolnišnici. Če si izvoliš najvišjo kategorijo, plačaš 1 e t n o £ 5-4-0 kot samec ali samica, družine pa £ 10-8-0.

To vsoto za svoj davčni obračun lahko odbiješ od dohodkov, da ni treba od nje plačati davka. Torej tudi nekaj prihranka!

Kako pristopiš? Vsak lekarnar (Chemist) v tvoji bližini ima pristopne formularje, pri njem se lahko vpišeš in dobiš vsa navodila, pri njem lahko plačuješ tedenske prispevke.

Seveda, dokler ne obvladaš angleščine, potrebuješ tolmača, da ti vse razloži. Pristopi pa čimprej, če še nisi, zavaruj se!

Tisti, ki imate že kaj lastne izkušnje v teh rečeh in znate že tudi po angleško usta odpreti, novodošle v svoji sredi opozarjajte na te reči in jim pomagajte, da se zavarujejo.

Prav tako na vse drugo, kar nam bo v svojih praktično tako pomenljivih člankih povedal dr. Hribar. — Ur.

Božič tipka

★ Komaj sem oddal svojo "tipkarijo" za maj, že moram spet za pisalni stroj. Sam ne vem, kam hite dnevi in tedni.

In zopet moram poročati o smrtnem slučaju. Dne 5. maja ob dveh popoldne se je pri drvarskem delu v Heyfieldu, Gippsland, smrtno ponesrečil Albin Tomšič. Padajoče drevo je odbilo vejo na sosednjem drevesu, ki je padla na Albina, da je bil na mestu mrtev. Novica je bila strašen udarec za njegovo ženo Marijo r. Kastelic, ki je ostala nankrat sama s svojim petletnim sinčkom Albinom.

Pokojni Albin je bil rojen dne 7. avgusta 1927 v Zagorju pri Št. Petru na Krasu. V Avstralijo je dospel na "Toscani" dne 10. februarja 1954 ter se naselil v Moonee Ponds. Med svojimi rojaki je bil zaradi vedrega značaja zelo priljubljen. Žal ga je zvalil gozd, da bi čim prej izplačal svoj dom. Zdrav in nasmejan je odhajal po veliki noči na delo, mrtvega je gozd vrnil. Pogrebno mašo smo imeli v cerkvi sv. Mihaela v North Melbourne dne 8. maja, nato pa se je razvil dolg sprevod na keilorsko pokopališče. V neposredni bližini grobov slovenskih fantov je našlo njegovo truplo poslednji dom.

Težko je najti besede tolažbe v nesrečah, ki pridejo tako iznenada. Edino vera nam tolažilno odgovarja, da se bomo še videli — tam zgoraj, kjer ni več solza in trpljenja. Iskreno sožalje žalujoči vdovi in sinku, bratoma Francu in Lojzu, ki sta nedavno dospela v Avstralijo za svojim bratom, ter ostalim sorodnikom, zlasti staršem v domovini.

★ Čim je novica o smrtni nesreči dospela v Melbourne, sta me pokojnikov brat in prijatelj Tone klicala po telefonu, četudi je bilo ob treh zjutraj. Tako je prav! V primerih smrti in raznih nesreč naj bi bil duhovnik prvi, ki ga obvestite. Če gre zgolj za nesrečo ali bolezen, bo bolnik lahko prejel tolažbo duhovnikovega obiska in zakramentov. Če gre za smrtni slučaj, pa bo tudi duhovnik vedel prav svetovati in pomagati. Toliko telefonskih klicev dobivam: zaradi služb in stanovanj in ne vem kaj še vse... pa včasih mimogrede izvem novico, ki bi mi bila lahko javljena že zdavnaj. "Ta in ta se je ravno vrnil iz bolnišnice; sko-

raj bi bil umrl..." — "Prijatelj je našel v bolnišnici slovenskega fanta, ki je smrtno bolan. Samo joka, ker nima prav nikogar v Avstraliji. Čisto je obupan in vse mesece bolezni ni prejel niti enega obiska..." — "Da, trije fantje so se ponesrečili pretekli teden. Imem pa ne vem in tudi v kateri bolnišnici so, mi ni znano..."

Kolikokrat čujem take in podobne, pa jih zvenim prepozno, ali pa brez imen, da mi je vsako iskreno nesrečnežev nemogoče. Malo več krščansko čutečega srca nam bo treba, kajne?

★ Ravno sem napisal zadnji stavek, ko me je poklical telefon. Tresoč se deklški glas mi je naznamil, da jim je ponoči umrla mama in ne vedo, kako in kaj. Tako moram poročati ta mesec še drugo žalostno vest.

Dne 16. maja 15 minut po polnoči je v Austin Hospital-u v Heidelbergu previdena s poslednjimi zakramenti preminula gospa Ernesta Sitar r. Zorn. Ravno na drugo obletnico svojega prihoda v Melbourne. Že delj časa je mnogo trpela za notranjo boleznijo, ki ji ni bilo pomoči. Bog jo je rešil trpljenja, ki ga je vdano prenašala.

Pokojnica je bila rojena dne 25. avgusta 1914 v Ajdovščini. Z Ivanom Sitarjem se je poročila v Gorici, kjer sta si ustvarila družinico. Razmere so potegnile očka čez morje, kamor mu je kmalu družinico sledila Ernesta. V Melbourne so dospeli na ladji "Roma" dne 16. maja 1957 in se nastanili v Thornbury. Žal so le dve leti uživali srečno skupno življenje. V torek bo nov grob na keilorskem pokopališču sprejel zemske ostanke dobre krščanske žene in matere.

Blagi pokojnici večni mir in pokoj, žalujočemu možu Ivanu, sinu Vojku in hčerki Lidiji pa naj še iskreno sožalje.

★ V Bonegilli sem bil spet v tem tednu. Okrog sto Slovencev sem še našel ter jim dal malo korajže za avstralski začetek. Vsi iz skupin preteklega meseca pa so se že razgubili po širni Avstraliji. Največ jih je dospelo zadnjo nedeljo na ladji "Fairsea", na kateri sem po seznamih naštel 611 Jugoslovanov (po imenih je včasih zelo težko ugotoviti, kdo je Slovenec, kdo Hrvat ali Srb), a sem

bil žal v Geelongu na rednem dušnopastirskem obisku ter mi je bilo nemogoče pričakati ladjo. No, pa smo se videli zdaj v taborišču. Nekaterim družinam in fantom sem danes že tudi poslal — "rešilni pas": telegram z veselo novico, da lahko začno redno življenje v naši melbournški slovenski naselbini.

★ Včasih mi pa pošta pri teh telegramih kako zagode. Pred nekaj tedni sem dobil stan za dva fanta. Gledam zadnji bonegillski seznam. Koga naj izberem? Saj bi tako rad ustregel vsem, a mesto imam samo za dva. Kar zamižal sem in šel s prstom po imenih od vrha lista navzdol... Ustavil sem roko in pogledal: kazalec mi je kazal med imeni Jože Perša in Franc Kunstek. "Eden mizar, drugi zidar! Kar prav bosta prišla!" sem skoraj glasno povedal sam sebi, segel v predal po brzojavni list ter začel pisati... Oddal sem ga na naslov Jožeta. Po nekaj dneh pa mi je telefonirala gospa, ki je ponudila stanovanje. Sem mislil, da bo novica: Fanta sta dospela! Pa se je glasilo drugače: Fantov ni iz Bonegille, pač pa se je z avtom pripeljal neki Jože Perša iz Footscraya. Dobil je brzojav, da ima stanovanje na našem naslovu, pa je prišel pogledat kaj to pomeni. Ne potrebuje stanovanja, saj je že leto dni v Melbournu...

Nisem vedel, ali naj bi se jezil, ali smejal. Brzojav fantov v Bonegilli ni več našel, taboriščni uradnik pa je iskal po seznamu nekdanjih prebivalcev lesenega velemera Jožetovo ime in njegov naslov. Poslal je telegram dalje, a izbral je fanta z istim imenom, le s to razliko, da je bil v Bonegilli že pred letom dni. Tako je brzojav priromal v Footscray...

Ne vem, kam sta jo mahnila Jožà in Franc, katerih obrazov se ne spomim več, vem pa, da ju moj telegram ni dobil. Kjer koli sta, prejmita moje pozdrave! Ko bomo zidali v Melbournu Slovenski dom, se pa spomnita, da potrebujemo mizarje in zidarje, ter jo mahnita med nas!

★ Pa še malo o krstih! Dva beleži moja knjiga v teh tednih: pa oba fantka. Eden je zajokal v družini Antona Penka in Marije r. Sedmak ter je dne 25. aprila v cerkvi Vseh svetih (Fitzroy) dobil ime Francek. Družina Karla Mastnaka in Ingeborg r. Trapp iz Heidelberga pa je dobila Harry-ja Martina, ki je bil krščen dne 9. maja v Hawthornu. Čestitke!

★ In poroke? Mario Svetina, doma iz župnije Rodik (Slov. Primorje) je dobil iz Trsta svojo nevesto Eldo Lipovec. Dne 18. aprila, komaj nekaj dni po Eldinem prihodu, jo je popeljal pred oltar v cerkvi sv. Janeza v Clifton Hillu. — Isti dan je (Konec na str. 14)

SYDNEY — I Z K A Ž I S E !

Primeroma najmanj darov za Neratovo družino je prišlo iz Sydneya.

Največ je dal Melbourne, za njim Canberra, Snowy, Brisbane, Hamilton in okolica...

Na drugem mestu je povedano, da je zbirka za Neratove zaključena.

V MELBOURNU je pa še okoli 40 funtov dolga za pogreb nesrečno umrlega rojaka Antona Hrelje.

Sydneyčani, ali bi ne bilo lepo, če vsaj del tega dolga mi poravnamo in damo Melbourne dejansko priznanje, da nas je pri oni zbirki tako imenitno posekal? (Seveda se tudi darov od drugod ne bi branili...)

Darove sprejemajo MISLI v Sydneyu, v Melbourneu pa p. Bazilij. Naslov: 19 A'Beckett St., Kew, Vic.

Vsem darovalcem že vnaprej iskren Bog povrni!

Urednik MISLI.

VLADO KODELA IN MARTA PICHLER
PRED OLTARJEM, MEREWETHER, N.S.W.

V SPOMIN HRASTU — LUKCU

Dr. Ivan Mikula

"GOZDIČ JE ŽE ZELEN, travnik je razeveten..." Tako je pel pritajeno tisti prvi dan velikega tedna, ko je zjutraj nesel v poštni nabiralnik voščilna pisma za veliko noč. Ali si je s pesmijo budil spomin na pomlad v sončni Goriški — ali pa je bila slutnja...? Odgovor nam je ostal dolžan, zakaj ko smo naslednjo sredo prijatelji odpirali voščilna pisma, je bil Hrastov dom v Wentworthvillu zagrnjen v globoko žalost. Gospodar je praznično opravljen med rožami in svečami počival na mrtvaškem odru.

Zvečer smo hišo žalosti napolnili prijatelji do zadnjega kotička, da smo opravili častno stražo in rožne vence prav kot nekoč doma.

Potem smo se pomenkovali o rajniku. Spremljali smo ga v mislih in besedah po njegovi rojstni vasi Borjana, v Kobarid, k Soči, v Gorico, na Sveto Goro. Spomin nam je obnavljal njegovo vzorno delavno mladost, zagrenjeno po prvi svetovni vojni, ki je z vsemi strahotami divjala nad težko preizkušeno Goriško...

Po vojni se je z brhko gospodinjco Terezo Meničevo priselila zakonska radost in sreča na Lukcov dom, ki sta ga vsega prezidala, obnovila in povečala. Sam marljiv kot čebelica, si je Hrast omislil tudi čebele, da si je pri njih odpočil od težkega kmetijskega dela. Ob ulnjaku je prebiral slovenske knjige in liste. Duševno je veliko trpel zaradi preganjanja slovenskega jezika in potujčevanja otrok.

Pa so pritisnile strahote druge svetovne. Hrastovim je bilo prizanešeno vsaj to, da ni bilo v družini smrtnih žrtev. Ko je osvoboditev pokazala vse drugačno obličje kot so pričakovali, se je Hrast odločil s svojimi za umik v Italijo, odkoder je vsa družina srečno prijadrala v varen pristan — Sydney.

Složno so si omislili dom, ki nudi dobrotno streho starim in mladim ter s svojo toplo slovensko domačnostjo vpliva privlačno na številne obiske.

Poln zanimanja za naše narodne potrebe je Hrastov oče vedno rad pomagal, zlasti pri prirejanju prvih slovenskih zabav. Prebiral in posojal je slovenske knjige in liste. Bil je med prvimi pomočniki in naročniki lista "MISLI", vsako leto je obnavljal članstvo pri Mohorjevi, bil je reden naročnik lista Ave Maria. Sredi cvetočega vrta in ob brajdi je v Hrastovem domu zaživela Slovenija v malem.

Iskreno veren je Hrastov oče našel kos domovine v cerkvenih opravilih in proslavah. Živel je s cerkvenim letom in zajemal iz vrelcev božjih milosti. Z vso družino je redno prihajal k slovenski službi božji v Blacktown, ni manjkal pri nobenem romanju — nazadnje smo bili z njim skupaj v postnem času v Katoombi, kjer je prejel tudi sv. zakramente.

(Konec na str. 14)

TRIJE RODOVI HRASTOVIH NA ROMANJU

PET LET DELA IN USPEHOV

Z veseljem ustrežemo prošnji g. Rude Jurčeca, predsednika Slov. Kulturne Akcije, naj bi objavili članek o petletnem delu in uspehih te izredno pomembne kulturne ustanove. Ne samo z veseljem objavljamo, obenem z objavo izrekamo Slov. Kulturni Akciji prav prisrčne čestitke! — Ur.

V FEBRUARJU 1954 SE JE V BUENOS AIRESU postavil temelj Slovenski Kulturni Akciji, letos v maju so Slovenci v Argentini proslavili njen petletni jubilej.

Med Slovenci je dozorelo prepričanje, da prav ta ustanova pomeni eno najbolj pozitivnih postavk slovenske emigracije. Tako važna in pomembna se zdi ta ustanova, da jo je nekdo imenoval:

Slovenski čudež.

Po petih letih obstanka in po štirih letih sloynega dela more knjižna založba Kulturne Akcije pokazati 19 knjižnih izdanj. Noben pisatelj ni plačan, vsako delo je krvavi dar pisateljev rasti in ohranitvi slovenskega kulturnega dela v tujini.

Kulturni delavci, predvsem umetniki — besedni, likovni, gledališki, glasbeni — so pravilno ocenili centralni pomen te ustanove in se priključili njenemu ustvarjalnemu občestvu. Danes pošiljajo Kulturni Akciji v založbo in objavo slovenski kulturni delavci od vsepovsod: iz Koroške in Primorske, iz Pariza in Rima, iz obeh Amerik, iz Azije, iz Antarktike, s Himalaje, iz cvetočih vrtov Japonske, iz Avstralije, ki nam postaja bližja in bližja. Tako je kulturnemu krogu v Buenos Airesu uspelo, da je dal svojemu podjetju resničen

svetovni značaj.

Morda je bil le slučaj, da je pobuda prišla iz Argentine. Ni pa rečeno, da mora sedež za vedno ostati v Buenos Airesu. Lahko ga usodno naključje prenese kam drugam. Buenos Airesu ne gre za nikako nadvladje nad drugimi kraji, koder živi naša emigracija. Glavno je: SKA je zaživela, se organizirala, uspeva z neverjetno mladostno energijo, ki preseneča celo v naši rojstni Sloveniji.

Upajmo, da bo SKA kulturno ozvežila starejši emigracijski rod in bo s svojo podjetnostjo rešila vsaj še en rod pred potujčenjem. Prepričani bodimo, da bo pravična zgodovina posebej podčrtala pomen in zasluge SKA za slovenstvo v tujini in tudi doma.

Po petih letih

Ali je treba še posebej predstavljati žetev SKA zadnjih pet let? Morda pa le ni dovolj znano nje-no delo v odsekih z mnogimi predavanji, gledališkimi predstavami, umetniškimi razstavami itd.

Pomembno je njeno hotenje, da bi ustvarila

osnove za slovensko gledališče v tujini, ki naj bi se ne razvijalo iz "čitalniških" potreb, temveč stopalo vzporedno s svetovno gledališko umetnostjo novega časa. Prav tako so pomembna knjižna izdanja SKA. Dobili smo klasike, ki jih doma ne priznavajo po zasluženju, pa so temeljni kamni naše umetniške in duhovne tradicije: Pregelj, Velikonja, Balantič. Dobili smo dela zelo različnih slogov, ki bi ostali nepoznani brez SKA: Marolt, Kociper, Simčič, Jurčec, Rudolfova. Kje bi se javljali brez SKA pesniki: Debeljak, Papež, Vodeb, Kos, Truhlar?

Ne smemo pozabiti obeh revij: VREDNOT in MEDDOBJA. V njih se oglašajo še mnogi drugi: Javornik, Beličič, Bukvič, Novak, Šoukalova, Humer itd. Sta glasili najmodernejše generacije v slovenski kulturi vključno tiste, ki se razvija v domovini.

Vstajenje duhovne literature

Vstajenje novega duhovnega reda, nove lirčne romantike proti materialističnemu naturalizmu domovine, ki sam v sebi razpada tudi že tam. Tako je SKA **avantgarda** tudi za domovino — na vseh poljih kulture. Dramski pisci (Willenpart, Rozman) iščejo forme nove drame med ibsenovsko psihologijo in novim misterijem. Glasba je z Grziničem našla svojo knjigo. Likovna umetnost (Remčeva, Gorše, Volovšek, Kramole, Ahčin, Kregar, Eiletz) se ne razkazuje samo na razstavah, velik je njen delež tudi pri opremi publikacij.

Na višini.

Vse to ustvarja SKA že pet let s težnjo in naporom, da ostanemo kljub vsem nevšečnostim emigracije na višini, ki jo zahteva čas. Ne zaostajati za domovino, prehitevati jo!

Vsi ustvarjalci v okviru Kulturne Akcije imajo eno prednost pred onimi v domovini: žive v svobodi in lahko ustvarjajo po svoji podobi. Držijo v rokah bakle duhovne svobode, z njo svetijo novemu rodu v rojstni domovini!

Kakšno poslanstvo, vredno zavedne emigracije!

SKA in ti.

Stojiš še ob strani?

Zakaj ne bi po svoje prispeval tudi ti?

Če ne z aktivnim sodelovanjem, pa morda lahko postaneš mecen in podpreš napore SKA z denarnim prispevkom. Če pa tudi to ne, ti še vedno ostane eno: Naroči se na njene publikacije in tako ostaneš verno vključen v njeno veliko delo, postaneš deležen vseh njenih zaslug preteklih pet let, ki naj narastejo v nadaljnjih pet in še pet in še pet...

Z Vseh Vetrov

SVICA po vsej pravici velja za eno najbolj naprednih držav na svetu. Čudno pa je, da v Švici še vedno nimajo volilne pravice — ženske! Ne samo čudno, kar neverjetno. Pred nekaj meseci je bila vlada prisiljena, da je razglasila javno glasovanje, če naj se že vendar enkrat da ženskemu volilna pravica. Švicarska ustava namreč zahteva, da sme volilno pravice za ženske dovoliti samo večina državljanov s svojimi glasovnicami. Glasovanje se je izvršilo z rezultatom, da je dvakrat toliko volilcev glasovalo proti ženski volilni pravici kot za to pravico. Le kako more biti napredna država v nekaterih točkah tako nazadnjaška!

V AVSTRIJI so se vršile volitve za državni zbor in so pri njih komunisti izgubili zadnjega poslanca. To se dobro sliši, velika umazanost pa je, da hočejo avstrijski Nemci na vsak način imeti v svojih mejah komuniste in to naj bi bili — koroški Slovenci! Spet in spet jim očitajo, da gledajo čez Karavanke v Slovenijo in si nadevajo rdečo barvo. Kako pa Nemci to trdidev "dokazujejo"? Nič lažjega kot to! Koroški Slovenci so brez uspeha poskušali preprečiti novo zakonodajo, ki proti vsem zakonom pravičnosti silno utesnuje slovenščino in vse, kar je slovenskega na Koroškem. Ko je bil zakon v parlamentu sprejet, je v imenu svoje vlade vložil protest jugoslovanski veleposlanik na Dunaju, Joža Zemljak. Torej drže koroški Slovenci s komunisti, kako bi mogli, če ne bi bili tudi sami komunisti?! Taka je logika avstrijskih Nemcev, kadar gre za Slovence. Res je pa tudi, da so celo avstrijski komunisti, kolikor jih je, dvignili glas za pravice Slovencev. S kakšno iskrenostjo, je sicer drugo vprašanje. Dovolj je Nemcem, da so se koroški Slovenci znašli v tej zadevi na isti "liniji" s komunisti, zato so pač sami tudi komunisti — le po njih z vsemi mogočimi srdstvi!

AVSTRIJSKA DRŽAVNA POGODBA, ki je bila pogoj za sklenitev miru z zahodnimi državami, jasno zahteva, da dobe koroški Slovenci (in gradišćanski Hrvatje) primerno število svojih šol, sodišč in podobnih javnih uradov. Ob podpisovanju mirovne pogodbe je bilo to v praksi že kar dobro urejeno, seveda pod okupacijo Avstrije po zahodnih silah. Ko so se te umaknile, je bila naloga Dunaja, da s posebno zakonodajo izvede predpise pogodbe. Letošnjo spomlad se je to zgodilo, toda kako? Šole bodo ponekod čisto slovenske, drugod mešane, poleg teh pa čisto nemške in to v slovenskih vaseh. Starši morajo odločiti, kam bodo otroke vpisali. To se lepo sliši, kdor pa ve, kakšne-

mu pritisku so starši izpostavljeni, bo hitro razumel, koliko je vredna ustanova "čisto slovenskih šol". Prav podobno je slovenščina odrezala po novem zakonu na sodiščih. Priznana je samo v treh sodnih okrajih kot "drugi uradni jezik". Priznana v toliko, da sme slovenska stranka zahtevati — tolmača... Predstavniki koroških Slovencev so izjavili, da bodo apelirali na podpisnike mirovne pogodbe, torej na velesile Zahoda. S kakšnim uspehom?

ALBANIJA IN JUGOSLAVIJA — bolje rečeno: Hodža in Tito — sta si v laseh. Hodža je obdolžil Tita, da se je šel v Grčijo razgovarjat o razdelitvi Albanije. Na to je Tito dejal, da bi ne bilo kaj deliti, ko je Albanija tako majhna. Dostavil je še: Če bi Hodža ne imel za seboj Hruščeva, bi si sploh ne upal odpreti ust. Torej bi veljalo tudi o Albancih: Z Rusi vred nas je... Hruščev je skušal poseči v debato in je rekel, da bodo z Jugoslavijo spet prijatelji, ko Tita in njegovih več ne bo. Na to Tito spet ni molčal. Povedal je nekaj veličastnega: Bomo tu, dokler ne umremo in — dokler nas narod hoče...

V BERLINU — nič novega. O Berlinu — vsak dan kaj, pa vendar tudi nič. Razgovarjajo se, pogajajo se, načrte napravljajo, pa spet vse razderejo. Prav zdaj sedijo "veliki štirje" v Ženevi in se gledajo preko miz kot pes in mačka. Medsebojnega zaupanja ni, ugotavljajo "nepriistranski" opazovalci, zato nikamor ne pridejo. Toda kako boš zaupal komunistom? Vsaka njihova beseda ima skrit pomen, ki ga je treba iskati ne v besedi, ampak za besedo. Niti prefrigani diplomatje ga ne najdejo lahko. Zato morajo pač sedeti in sedeti, pa tuhtati. Verjetno bodo še sedeli in tuhtali, ko bodo te vrstice pred vami. In bo še veljalo: O Berlinu nič novega.

"VRHUNSKA" sedanja konferenca v Ženevi še ni. Le zunanji ministri so sedli skupaj. Prav za prav nimajo druge naloge, kot da pripravijo vrhunsko posvetovanje iz oči v oči — Hruščev, Ike, MacMillan, De Gaulle... Slabo kaže, da bi do tega prišlo. Vsi hočejo razdeljeno Nemčijo ujediniti, da bo spet ena sama država. Pa morajo najprej svoje misli ujediniti. Zahodni vrhovi so to že napravili. Hruščev ostaja pri svojem "njet". Zato Ike izjavlja, da nič ne verjame v kako vrhunstvo, in bo Nemčija ostala presekanca. Saj Nemcem bi človek kar privoščil, pa pri stvari gre za vse kaj večjega kot je vprašanje odnosov — recimo — med Slovani in Germani.

ZGODBA O KSAVERJU MEŠKU

Janko Moder

(Konec)

V velikonočni številki smo prekinili to "zgodbo" ob pripovedi, kako je moral Meško po prvi svetovni vojni zavoljo sovražnih Nemcev zapustiti Koroško, da ga niso ubili. V pričujoči številki priobčujemo konec Modrovega pripovedovanja — Ur.

ŽIVLJENJE SI JE SICER REŠIL, a nazaj na Koroško ni mogel več. Ostal pa je v njeni neposredni bližini, na Selah nad Slovenjim Gradcem. A tudi tja so prišli Nemci za njim in sicer ob začetku druge svetovne vojne. Ravno je pisal črtico s pomenljivim naslovom: SLOVO:

"Z dolgim, zamišljenim pogledom se je ozrl stari Andrej Koren po sobi. Skoraj začudil se je, da sije sonce tako lepo in veselo, ko se mu pa dom in soba in vse okrog njega zdi nekako neprijazno. Glej, res: saj ni več njegova ta soba, ni več njegova lastnina... ni miza tam v kotu več njegova, za katero je sedal toliko let... ni več njegova zelena peč, ki mu jo zdaj meri in boža oko... Takšno je pač življenje; vsak čas se je treba od nečesa ločiti, kaj zapustiti... Posloviti se bo treba tudi od polja, se je zdajci domislil..."

Stopal je po ozarah dalje in dalje, vse svoje — do danes njegovo! — je hotel videti, pregledati s pogledi in v mislih še zahvaliti, blagosloviti."

In ko je Meško ravno napisal to zgodbo o bridkem slovesu, so Nemci prišli ponj in ga odpeljali na križev pot po taboriščih in v pregnanstvo v Srbijo in v Bosno, odkoder se je šele po dolgem trpljenju vrnil v Slovenijo, in sicer najprej na Dolensko, v bližino Jurčičevega rojstnega kraja.

"Vedno me je privlačevalo življenje velikih mož", nam pripoveduje Meško, "zlasti pesnikov in pisateljev, ne samo njih dela. Saj je vsako življenje tudi roman, bolj ali manj razgiban, morda ne tako silno napet kot kaka izmišljena povest, a vedno bolj resničen in prav zato več vreden".

Tako se mu je torej v žalostnih okoliščinah starčku izpolnilo, kad si je v mladosti večkrat želel: priti kdaj v Jurčičevo ožjo domovino, iti po njegovih stopinjah. In je hodil — samotni popotnik po samotni cesti in premišljeval z otožnostjo v srcu o Jurčiču:

"Mlad je umrl, a nam vendar mnogo dal. In če dajemo tudi mi iz srca in za srca, bodo nekaj z isto pobožno hvaležnostjo hodili drugi po naših potih, po naših stopinjah..."

Po končani vojni se je Meško vrnil na svoje ljubljene Sele nad Slovenjim Gradcem, kjer še danes ves živi za velike naloge, ki si jih je postavil v mladosti: **biti dober, pomagati svojim bližnjim, ljubiti domovino, buditi s svojim delom v srcih plemenitost in lepoto.**

PROFESOR DR. AHČIN NA BOLNIŠKI POSTELJI

V BOUENOS AIRESU, ARGENTINA, že nad deset let deluje ena najbolj agilnih organizacij med slovenskimi emigranti — DRUŽABNA PRAVDA. Trudi se, da bi slovenske izseljence vzgojila v socialno čuteče ljudi, prežete z ljubeznijo do bližnjega in s čutom pravičnosti napram sočloveku. Vsi naj bi dobro poznali moderne socialne in gospodarske probleme, zlasti pa socialni nauk Cerkve.

Na praznik sv. Jožefa-Delaveca, dne 1. maja, je imela DRUŽABNA PRAVDA svoj letni občni zbor, ki vsako leto izzveni v manifestacijo naših rojakov za nov družabni red na krščanskih in slovenskih osnovah. Družabna Pravda nadaljuje v inozemstvu tradicijo iz domovine, ko so na dan 1. maja krščanski delavci od časov dr. Evangelista Kreka dalje prirejali tabore, zborovanja, obhode, budnice in zlasti skupne službe božje.

Tudi mi smo začeli občni zbor s sveto mašo. Po evangeliju je imel g. Jože Jurak pomenbno pridigo o krščanskem pojmovanju dela, zlasti v nasprotju s komunističnim naukom. Sv. maša je bila za žive in rajne člane DRUŽABNE PRAVDE,

zlasti pa za težko bolnega častnega predsednika prof. dr. Ahčina.

Občni zbor, ki ga je vodil Lojze Erjavec, se je najprej spomnil lansko leto umrlega rednega člana D.P., svetnika Karla Škulja. Nato so odborniki podali obširna poročila o delu D.P. v preteklem letu. Med drugim delovanjem je lani D.P. založila in izdala **monumentalno delo prof. dr. Ahčina: Socialna ekonomija**. Redno je tudi izdajala svoje lastno glasilo DRUŽABNA PRAVDA in pošiljala članke socialne vsebine v razne slovenske publikacije.

Po končanem programu in izvolitvi odbora je večina odbornikov odšla v **bolnico Fernandez na obisk k dr. Ahčinu.**

Porabljam to priložnost, da Slovincem po vsem svetu najtopleje priporočamo sodelovanje z DRUŽABNO PRAVDO zlasti z nakupom **edinstvenih del dr. Ahčina**: tri knjige SOCIOLOGIJE in najnovejšo: SOCIALNA EKONOMIJA. — R.S., Buenos Aires.

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Blacktown: — MISLI nam prinesejo vsak mesec veliko lepega branja in živega veselja, kajti nasilno izruvani iz domačih poljan in gora ter presajeni daleč v tujino hrepenimo po lepi domači zdravi besedi. Da, MISLI nam prinašajo vsak mesec košček te naše lepe domačnosti. Vsi Slovenci smo lahko ponosni na tak mesečnik. Upam, da ga ni Slovenca v Avstraliji, ki bi odrekel priznanje celotnemu listu in poedinim člankom v njem. Ko pride list v našo hišo ob prelomu meseca, otroci takoj planejo nad Kotiček in tipkanje p. Bazilija, jaz pa pograbim Pavlo in Nevo in Mačka. Tudi vse druge po večkrat preberem. Ob tem branju se tudi učim jezika, saj osebno nisem imel niti ene urice slovenske šole. Saj veste, da so nas Primorce dovolj znani zastopniki dvatisočletne kulture s pomočjo koncentracijskih taborišč, strojnega olja, pretefov, požigov in umorov učili samo po laško barbljati. Kljub temu sem pa zelo ponosen na to, da sem bil po zlomu fašizma prvi slovenski učitelj v treh primorskih vaseh. Slovenska knjiga je bila moja edina slovenska šola. To omenjam mimogrede, naj služi za spodbudo drugim, da bi veliko čitali in ob čitanju uživali lepoto, sladkost in milino slovenskega jezika. Vsem sotrudnikom pri MISLIH pa najlepši pozdrav! — **Stanko Filipič.**

Queanbeyan. — Na Jurjevo smo doživeli zelo žalosten dan. Zjutraj smo se zbrali k pogrebni maši za mlado mamico Veroniko Nerat. Njeno krsto pred oltarjem smo lepo okrasili z vencji, s cvetjem in svečami. Splošno sočustvovanje ob tej bridki smrti pa je spričal zlasti pogreb popoldne. Veliko število rojakov se je zbralo v cerkvi k obrednim molitvam ob krsti, 12 avtov jo je spremljalo na pokopališče. Tam je obstopilo prerani grob mnogo žalujočih gostov. Komaj par mesecev poprej se je g. Nerat nastanil med nami, pokojna gospa pa je le slab teden živela tu s svojo družino. Čeprav še malo poznana, je Neratova družina priljubljena, kar lepo razodeva dobro slovensko srce. Svež je grob, sveže je cvetje na njem, sveža naj ostane tudi naša slovenska vzajemnost! — **Prijatelj.**

COOMA. Ponovno smo imeli slovensko božjo službo, ki bi je ne marali več pogrešati. Le petja to pot ni bilo, ker se je oglasil pri gospej Urbasovi, ki vodi naše cerkveno petje, zelo zaželen pevec. Rojen 14.4. je Ivan Evgen prejel sv. krst 28.4. Srečnim staršem Ivanu Urbas in Mariji r. Poklar naše pristréne čestitke. Kumovala sta Leo in Hermina Cimprič za Marijo Poklar in Alojzijo Urbas, osrečeni stari mamici v Sloveniji. — **Drim.**

VICTORIA

Mt. Albert: — Prav razveselila sem se, ko sem v majski številki prečitala "Kotiček". Slavka in Slavko, pridružujem se vama, čeprav sem že bila pri birni. Takrat sem prvič videla g. škofa Rožmana, ali to je že dolgo. Globok vtis in nepozaben spomin je pa napravil name ob drugem srečanju, ko je obiskoval Slovence po Evropi. To pot sem lahko z njim veselo pokramljala. Tako blag in očetovski je naš slovenski škof. Z željo, da se uresniči želja v majskem "Kotičku", obetam tudi jaz seči v žep tako globoko kot vajin očka, Slavka in Slavko! Bodita iskreno pozdravljena! — **Tinka Erpič.**

Geelong. — Pošiljam rešitev majske križanke. Priznati moram Juriju, da se je tokrat res znašel in kar dobro odločil pogoj za nagrado. Križanka res ni bila težka (razen imena slovenskega slikarja, čigar ime mi je povedal p. Bazilij), samo št. 30 "vodoravno" manjka (škrat??). Da bodo kvadrati izpolnjeni, sem pač napisal "marec", se lepo ujema, čeprav morda ni tako mišljeno. (Izvrstno zadeli! — Ur.) Ker sem strasten reševalec križank, upam, da bodo še v bodoče redno na programu. Ko bo več časa, bom tudi jaz poslal kak članek ali križanko. In da bo Jurijev pogoj izpolnjen, pošiljam novega naročnika in seveda ha ha! — funt: Fran Budja, Geelong. — **Albin Raft.**

Macleod West. — K pošiljki čeka za družino Nerat in imenika darovalcev naj dostavim še to: Vsoto 102-2-0 sem nabral na prošnjo v MISLIH s pomočjo gospodov Lojza Kranjca, Slavka Jernejčiča in A. Tomšiča, ki so me peljali in me seznanjali z rojaki v Melbourneu in okolici, ki jih doslej še nisem osebno poznal. Zgoraj omenjenim gre torej najlepša zahvala za uspeh, da smo to vsoto zbrali v tako kratkem času. Dalje moram priznati, da sem bil prijetno iznenaden nad ljudmi, ki smo jih obiskovali za to nabirko, ker vsak je bil takoj pripravljen dati za težko prizadeto družino. Vsem je žalosten primer segel do srca in so sočustvovali z g. Neratom. Ko pravim, da so vsi bili taki, naj še dostavim, da je bila tu pa tam vendar kakšna izjema, pa to kar izgine pri toliki dobri volji velike večine. Darovalcem sem obljubil, da bodo imena in vsote objavljene v MISLIH, zato nisem dajal potrdil ob sprejemanju denarja. Upam, da bodo MISLI res tako naredile in bom jaz krit, da sem nabrani denar pošteno oddal. Pristréno pozdrvljata **Jože in Sanda Potočnik.**

NABIRKA ZA DRUŽINO NERAT

— LEP USPEH

Bog obilno povrni vsem darovalcem, posebej tistim, ki so poleg lastnega daru nabirali med rojaki. Upamo, da si bo družina Neratova s temi darovi precej opomogla. S tem je ta nabirka zaključena, Kadar (in ako) bo spet treba kaj takega razpisati — se pa že vnaprej priporočamo za enako velikodušen odziv.

P. Bernard Ambrožič
Dr. Ivan Mikula

Nabral Jože Potočnik v Melbournu £ 102-2-0.
Darovali so:

£ 10-0-0: Jože Potočnik, družina Hojnik;

£ 5-0-0: Marija Leber, M. Kaiser;

£ 3-0-0: Leopold Bajt;

£2-0-0: T. Srnec, A. Matulaj, K. Čolnik, družina Kruh;

£ 1-10-0: Alojz Krajnc, F. Smolkovič, F. Hrvat, družina Wojsel;

Dostavek ured. — Na drugem mestu v pričujoči številki lista je v gornjem pismu izrečeni želji zadoščeno. Pristaviti pa moram, da so bila nekatera imena darovalcev skoraj nečitljiva, zato naj dotični oprostite, če jih nisem pravilno razvozljaj. Nad nabrano vsoto in plemenito gesto g. Potočnika in njegovih vodnikov sem pa bil tudi jaz zelo prijetno iznenađen. Bog obilno povrni vsem.

Caulfield. — Želim, da prejmete tudi moje čestitke glede letošnje "obleke in oblike" lista MISLI. Zelo posrečena je naslovna stran ovitka, mora ugajati na prvi pogled. Temu primerno je tudi vse pisanje v listu, ponovno izrečem svoje čestitke. — **Marija Peršič.**

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — V tednu proslave "International Goodwill Week" je priredila 19. aprila The Adelaide Junior Chamber of Commerce proslavo, na kateri so se posajala drevesa kot simbol enotnosti narodov. Proslave sva se udeležila blagajnik Slov. kluba, Tone Jesenko, in jaz. Kot ostali predstavnik narodov sva tudi midva posadila drevo. Ta drevesa so posajena v Elizabeth East, ki je novo naselje nedaleč od Adelaide. Prav lep pozdrav rojakom vsepovsod. — **Silvo Rošker.**

Misli, June, 1959

£ 1-0-0: T. Ludvik, družina Klun, F. Kordež, A. Tomšič, I. Valenčič, A. Ančič, M. Marinčič, A. Šorec, Neimen., G. Mihelčič, V. Avgustin, S. Pibernik, T. Golenko, V. Stok, F. Ban, družina Jernejčič, družina Hojak, T. Lenarčič, A. Tomšič, J. Kulčič, J. Hrvat, K. Iskra, F. Kac, A. Žagar, F. Mramor, J. Bergoč, K. Uršič, Neimen., M. Uršič, Gvido Florenini, L. Tušek, J. Turk, S. Zitterschlagger, K. Lobowski;

Šil. 10: Miha Gornik, E. Rapon, Jožica Gajcer, M. Lotrič, J. Čar, T. Kalc, S. Štrukelj, V. Stare, drž. Kump, F. Šain, M. Fatur, F. Vergles, F. Novak, Franc Grlj, M. Medi..., A. Bianki, L. Sluga, N. Kreševič, Neimen., N. Vodnašek, A. Mezgec, A. Volk, A. Knez, M. Adamič, J. Svedec, S. Spacapan, Adolf Vadnjak, K. Knap, J. Gerbec, J. Vah, M. Abram, Neimen., M. Persič, F. Kostelič, S. Hautman, S. Krajtner, J. Horvat, V. Šenkinc;

Šil. 6: drž. Slavič, Neimen;

Šil. 5: I. Čar, F. Kavčič, M. Rubež, J. Fistar, J. Dobrovšek, M. Rošker;

Nabral Pavle Kersikla v Snowy: £ 22-10-0.

Darovali so:

£ 2-0-0: P. Kersikla, A. Tomšič;

£ 1-0-0: T. Turk, M. Zadel, A. Kmetič, I. Sevšek, I. Poropat, I. Krušič, T. Ivančič, I. Legiša, F. Nusdorfer, S. Bergoč, I. Gustinčič, B. Šenkinc, I. Šajina, R. Šajina, A. Butinar, F. Sedmak, Valenčič, R. Komič;

Šil. 10: J. Žabjek.

Nabral Stanko Sivec v Brisbanu £ 12-10-0.

Darovali so:

£ 1-0-0: Stanko Sivec, Jože Čarman, Andrej Kirn, Ernest Zajc, Milan Makovec, Milijan Brankovič;

Šil. 10: Ivanka Dekleva, Hermína Kerec, Mirka Zavnik, Francka Barbiš, Martin Šilec, Andrej Čolič, Štefan Županič, Jože Kurinčič, Franc Grčman, Anton Vogrin, Pavel Dekleva, Jože Košorok, Slava Uršič.

MISLI prejele od poedincev:

£ 10-0-0: Slovensko društvo Sydney;

£ 2-0-0: Roman Cepuš, Anton Bavdek, druž. Molan, Fr. Valenčič, Angela Kajnik;

£ 1-10-0: L. Vogrinčič, Rozalija Milavec, E. Grosman;

£ 1-0-0: Neim. S.A., Fanica Lasič, Stanko Fabjančič, Lina Grasmayr, M. Strasberger, S. Kefec, Mr. Mrs. Brne, St. Lešnjak, Zofija Brkovec, Karmelo Sedmak, Branko Kalc, Tinka Erpič, Jože Sok, A. Čebokli, J. Renko, B. Gruntar, Julka Mrčun.

Šil. 10: Berta Slavec.

bila slovenska poroka tudi v cerkvi Srca Jezusovega v Kew: ženin je bil Cvetko Ostroznik iz župnije Dol. Trebuša, nevesta pa Marija Šajn iz Knežaka (Oho, spet je Knežak na vrsti! Pa bo menda res že več kot pol knežake fare v Avstraliji!). — Dne 13. maja pa sta v taboriščni kapeli v Bonegilli rekla "da!" Franc Arnuš in Ema Nemeč, oba iz okolice Ptuja. Komaj pred nekaj dnevi sta skupaj dospela v Avstralijo, pa sta sklenila, da bosta skupaj ostala tudi v bodoče. Upam, da bosta v kratkem med nami v Melbourneu.

Vsem trem parom obilico božjega blagoslova na novo življenjsko pot!

★ Vsem melbournskim čitateljem je "novi kaplanček" v prejšnji številki kaj všeč. Najbolj pa Mesarjevemu Johnnyju samemu. Vsakemu, ki pride v hišo, pokaže svojo sliko v "Mislih". Zaradi lepšega pa pri tem vsakemu pravi: "Lej, patov buk!" (Glej, patov klobuk!) A najbrž bi napravil šobico, če bi se kdo zanimal samo za klobuk, pa pozabil na fantka pod njim. — Nekateri me sprašujejo, koliko je ta kaplanček star. Klobuk in kolar ga menda res delata starejšega na sliki, v resnici pa bo na dan sv. Antona v juniju upihnil še

le tri svečke na torti, ki mu jo bo za rojstni dan spekla mama. Kajne, da k tretji obletnici rojstnega dne tudi mi pridružujemo svoje čestitke?

★ Še eno bi rad omenil za konec: Kadar koli pride ladja z novimi priseljenci v melbournsko pristanišče, vedno dobim kopico klicev zadnji trenutek, če bi mogel tega in tega spraviti z ladje, da bi ne bil poslan v Bonegillo. Navadno me ustavljajo tudi v pristanišču ali me celo kličejo z ladje z isto prošnjo. Nekaterim sem se menda že "do smrti zameril", ker jim nisem mogel ustreči.

Vsakemu znanec ali sorodnik piše že pred odhodom iz Evrope, ali vsaj s pota. Torej je čas dovolj, da mi sporoči. Uradne formularje imam doma: izpolnimo garancijo, odnesem jo vsaj dan ali dva pred prihodom ladje na emigracijski urad, pa je vse urejeno. Zadnji trenutek na ladji je večkrat nemogoče kaj urediti, prav gotovo pa je v vsakem primeru uradnikom zelo neljubo šele tam spreminjati seznam oseb za Bonegillo. Meni pa tudi takale nagla stvar ukrade ves čas na ladji, ko bi ga moral žrtvovati vsem novodošlim, ne le dveh ali trem.

Saj ne bo zamere, da sem to povedal? Na sv. denje!

HRAST... s str. 8.

Takega moža smo spremili k zadnjemu počitku na veliki četrtek...

Duhovnik mu je spregovoril v slovo:

"Seme za veliko božjo žetev polagamo danes v božjo njivo. Rajnikovi duši je to rojstni dan za nebesa, prav isti dan, ko je pred 68 leti zagledal luč sončne Goriške. Ljubil je zemeljsko domovino, ker je v njej videl simbol večne. Vedno je možato priznaval, da kristjan na zemlji ni doma! 'Nazaj v planinski raj', si je zaželel Hrastov ožji rojak, Goriški Slavček — in res se je povrnilo v domačo grudo, kar je bilo umrljivega na nesmrtnem Gregorčiču. Tako dobesedno se našemu Hrastu srečna želja ni izpolnila. Toda njegovo truplo je našlo počivališče v zemlji, ki tod in doma prši iz Stvarnikove dlani. Hrastovega doma ni mogoče zgrešiti. Mogočna palma sameva ob njem in je vidno znamenje ob dolgi cesti. Palma je svetopi-semški simbol pravičnega moža. Palma je simbol vriskajoče radosti in večne blaženosti. Da si nam bil tak kažipot, oče Hrast in prijatelj, bodi zahvaljen Bog! In da si bil ves slovenski, ves naš, za to bodi zahvaljen Bog!"

PRIJATELJU ALOJZIJU HRASTU V SPOMIN

Stanko Filipčič

Močan si stal kot kraški steber, Hrast!
Nasmeh na ustnah Ti je vedno plaval,
miru, poguma si človeku daval,
možatost je dosegla v Tebi polno rast.

A zdaj... Nič več tu videl Te ne bom...
Zaman oko bo žalostno iskalo...
Zaman srce Te bo pričakovalo.
Odšel nenadoma si v novi Dom.

Dopolnil si, prijatelj trudne dneve,
doline solzne si se rešil spon,
zapustil si nam Večnosti odmeve.

Plačilni Stvarnikov je klical zvon,
ki duše blage vidi vse odseve —
sledil si mu, odšel po večni "lon."

Canberra, ACT. — Prijemala se nas je že užaljenost radi zapostavljanja. Drugi kraji se po našajo s slovensko službo božjo, prestolno mesto pa naj bo pozabljeno! Dne 26.4. pa smo slednjič tudi mi obhajali nedeljsko božjo službo s slovensko molitvijo, pridigo in petjem. Lepo število rojakov iz Canberre in bližnjega Qeanbeyana se je zbralo v novi prostrani cerkvi. Naša želja teži za tem, da bi se med nami večkrat vršila slovenska služba božja.

Tudi poroko smo imeli v cerkvi v O'Connor dne 6.4., ko sta si dala obljubo ljubezni in zvestobe Avgust Zaja, iz Dalmacije in Anica Frasa iz zdravilne Slatine. Dragemu paru želimo obilico sreče na skupni življenjski poti!

K naši maši so prinesli botri in starši najmlajšega rojaka, ki je po maši prejel zakrament sv. krsta: Stanko Mirko Muha, rojen 8.4., prvorojenček Mirka Muhe in Angele, roj. Stemberger. Botrila sta Andrej in Jelka Lavrenčič. Vsi stanujejo v O'Connarju, kjer se je udomačilo lepo stevalo naših družin. — **Poročevalec.**

O BODOČEM SLOVENSKEM "NAVJU"

Marija Peršič, Melbourne

V MAJSKI ŠTEVILKI "MISLI" nam je g. p. Bazilij pisal o bodočem "Navju". Ta novica me je zelo razveselila, saj se bo tako izpolnila moja tiha želja po skupnem slovenskem pokopališču. P. Bazilij nima na skrbi samo naših duš, misli tudi na naša trupla. Nekje pač res morajo biti nekoč spravljene tudi naše kosti. Po patrovi zaslugi bomo vsaj po smrti združeni na skupnem pokopališču, če se že v življenju ne moremo zediniti in biti složni.

Nekaj me je pa zbudilo v oči. "...sem dokupil štiri nove grobove." Tako piše. Skoraj me je sram, ko nismo zmožni, da bi si kupili večji kos zemlje, kakor imajo že davno drugi emigranti. Zakaj moramo biti Slovenci vedno tako majhni, zakaj se ne moremo v takih rečeh izkazati za bolj velikodušne in ne stiskače? Ali ne bi mogli prispevati za to "Navje" vsak po določeno vsoto? Saj mislim, da ni med nami Slovenci nobenega neumrljivega cloveka.

Tako bi p. Baziliju ne bilo treba kupovati zemlje na drobno, po par grobov od časa do časa. "Navje" bi lepo uredili, da bi bilo dostojno počivališče naših rajnih. Vsaj to bi mogli doseči v teh letih, ko nam drugače v marsičem gre navzkriž.

P. Baziliju pa najlepša hvala za ves trud, ki ga ima za nas!

Misli, June, 1959

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH".

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Jakliča. £ 1-0-0.

POTA BOŽJA. Lepa povest, nova, spisal Zdravko Novak. 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! Najnovejša knjiga o našem svetniškem kandidatu. Izšla pravkar v Argentini. 10 šil.

OVČAR MARKO, zelo priznana povest Janeza Jalna. 12 šil.

MAKALONCA. Krasno opremljena povestna knjiga Fr. Sal. Finžgarja. 12 šil.

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH. — £ 1-0-0

Poročilo o tej knjigi je v božični številki "MISLI" prispevala Pavla Miladinovič.

JERČEVI GALJOTI. — £ 1-0-0

Močna domača povest izpod peresa Karla Maurserja.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0
Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

NA BOŽJI DLANI. — £ 1-0-0

Najnovejši roman Stanka Kocipra, pisatelja Slovenskih goric. Čitajte Pavlino oceno v marčni št.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. — 1-0-0
Moderen roman Zorka Šimčiča. Nov način pripovedovanja.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vseposod je naletela na nad vse navdušen sprejem.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0

Pravljica domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SLOVENIA IN EUROPEAN AFFAIRS. £ 1-0-0

Smo jo že priporočili in jo še priporočamo. ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Teško pričakovane.

PRIDITE, MOLIMO!

V mesecu juniju bomo vsako nedeljo ob 4. popoldne molili v kapelici St. Francis Cerkve "sveto uro" v čast božjemu Srcu za "molčečo Cerkev" pod komunisti.

Vsi iskreno vabljeni!

Prej ali pozneje tudi zmerom priložnost za spoved.

Izpod Triglava

V CERKNEM na Notrajskem so pred 15 leti Nemci — prilomastili so iz Idrije — pokalali 47 mladih partizanov, ki so se šolali v komunističnih tečajih. Nastalo je vprašanje, kako so Nemci zvedeli za to tajno zbirališče prtizanske mladine. Po odhodu Nemcev so partizani brez vseh dokazov obdolžili izdaje oba cerkljanska kaplana, Ludvika Slugo in Lada Piščanca, da sta s svojimi privrženci izdala partizane Nemcem. V noči 3. febr. 1944 so komunisti oba aretirali in z njima 13 drugih domačinov, jih odvedli v gozd in brez preiskave postrelili. Še danes ni znano, kje počivajo njihova trupla. Golide gnojnice so takoj drugi dan začeli partizani izlivati na imeni Sluga in Piščanec ter na ostale pomorjence. S tem so nadaljevali celih 15 let. Celo taki možje, kot je pisatelj France Bevk, so po svoje pomagali. Zdaj so pa komunisti v Sloveniji sami objavili izpoved neoporečne priče iz njihovih lastnih vrst, da je bil izdajalec med partizani samimi, neki major ali "major", ki ga je bil poslal med partizane nemški Geštapo. Kdo bi vedel povedati, koliko podobnih nedolžnih žrtev je padlo pod streli partizanov, ki so umazanosti v lastnih vrstah z užitkom pripisavali idejnim nasprotnikom!

NA TRŽASKEM RADIU je imel mons. Jakob Ukmar 13 predavanj o zakonskih pravih pred sodišči Cerkev. Pojasnil je postopke, ki so potrebni za veljavnost poroke pred Cerkvijo in državo. Zlasti je poudaril razliko med ločitvijo (divorce) in razveljavitvenjem (annulment) zakonske zveze. Zavrnil je očitke, da Cerkev "velikim" dovoli zakonsko ločitev, majhnim pa ne. Pojasnil je, da Cerkev pri tem ne preiskuje drugega kot samo vprašanje: ali je bil zakon od vsega začetka veljaven ali ne? Kdor more dokazati, da ni bil, ga Cerkev smatra za neporočenega, ne more mu pa "dovoliti" razporoke, ker je razporoka nemogoča tam kjer ni bilo — poroke.

NA KRASU so učenjaki zaslužili globoko v zemlji ležišča petroleja. Sodijo, da ga je največ okrog Škocijana, toda okoli 3000 metrov pod zemljo. Verjetno pa podzemeljski petrolej sega vse do Postojne ali pa celo tja do Vrhnike. Kdor bo živel, bo zvedel.

V ŠENČURJU pri Kranju niso mogli dobiti dovolj ljudi skupaj, da bi se vršil občni zbor Kmetijske zadruge, čeprav so dvakrat poskusili. To seveda ni všeč komunistom v Ljubljani. Napravili so

preiskavo in dognali pravi vzrok. V preteklih letih so udeleženci občnega zbora v Šenčurju dobivali po pol kranjske klobase in pol kupice vina. Letos pa tak Miklavž ni bil več na programu, pa so ljudje ostali doma. Ljubljanski komunisti so zaključili, da je "zadružna zavest" v Šenčurju precej slaba. Kako bi temu odpomogli, pa menda sami ne vedo.

V AVSTRALIJO in na Novo Zelandijo se odpravlja veliki slovenski mojster na violini, Igor Ozim. Po novem letu je prirejal violinske koncerte v severni Evropi, na Danskem, na Švedskem in Norveškem. Od tam se je vrnil v Ljubljano, toda že ima v načrtu novo potovanje in nadaljnje koncerte. Zdaj je na vrsti Avstralija in z njo Nova Zelandija, kjer misli prirediti dolgo vrsto koncertov po vseh večjih krajih. Podrobnosti o njegovem prihodu in programu še niso znane.

DOLENJSKA je med vsemi slovenskimi pokrajinami še vedno najbolj obubožana. Tam v mnogih krajih vlada vsestranska revščina. Drugod si ljudje gospodarsko nekako pomagajo, tu pa tam se celo pohvalijo, da je "kar dobro" ali vsaj, da "že gre". Razne industrije se uvajajo in obrt napreduje v različnih smereh. Dolenjska ne pride nikamor naprej. Industrije nikoli ni imela kaj prida, tudi sedaj je nihče ne skuša uvesti. Prometna sredstva so še staromodna, socialno skrbstvo zaostalo. Ljudje veliko trpe in imajo živ vtis, da se komunistična oblast tako malo meni zanje pač zato, ker je bila prav Dolenjska med vojno skoraj enodušno v protikomunističnem taboru.

V ČRNOMLJU je središče za reševanje in obnavljanje belokranjskega narodnega blaga. Gre zlasti za slikovite narodne noše in belokranjske plesne. Obojega je manj in manj videti, prihaja in navade. Imajo pač ljudje preveč drugih skrbi. Ljubljana skuša dati pobudo, da bi organizirane folklorne skupine nabavile večje število zares pristnih narodnih noš in prirejale vsaj po enkrat na leto festival belokranjskih narodnih plesov, ki so nekodaj veljali za tako izredno privlačnost.

HISNI POSESTNIKI, ki imajo podnajemnike, so morali to uradno sporočiti komisijam za podržavljenje. Predvideno je, da bo država zasegla nekaj 25.000 hiš, ki jih novi zakon zadeva. Predsednik komisije za podržavljenje je izjavil, da komisija itak dobro ve za vse hiše po vsej Sloveniji, ki imajo podnajemnike, vendar je posebna priglasitev zaukazana in bodo priglasnice le zato sprejemali, da bodo vedeli, koga kaznovati — če bi namreč kake priglasnice ob pregledu ne našli. Torej spet — strahovanje! Vse se mora narediti "prosto-voljno!"

FRANCE S KVANCA, NATE MISLIM...

Jože Maček

SPOMIN MI GRE NAZAJ ZA VEČ ko dvajset let. Takrat se je začelo, kar je pač moralo priti. S Francetom, ki je bil moj rodni brat, sva na domačem dvorišču sedela na lojterskem vozu in zrla v prevzetni Storžič, ki se je od naše hiše tako lepo videl.

"Kaj praviš, Jože, ali bi mogel na Storžičevi glavi obrniti ta voz?"

Pomislil sem na vse, kar sem bil slišal o Storžiču iz ust sosedov, pa sem dejal:

"Komaj samokolnico, kolikor vem."

"Učiteljico bom nagovoril, da nas popelje letos tja gor na izlet."

Bil je najboljši učenec in je upal, da bo njegova beseda zalegla. Zmotil se je. Izlet je bil — na št. Jošt! France pa ves nejevoljen.

"Kaj boš na taki krtini! No, Storžič me bo videl vseeno!"

In ga je res. Ne samo enkrat. In ga ni le videl, pritegnil ga je nase, da se je zajedla v Franceta neugnana strast za planine. Ko je postal ljubljanski študent, se je vozil do planin s kolesom, ker ni imel denarja za vlak.

"Bogat ali ubog," mi je rekel nekoč, "planine ne vprašajo. Ni je svobode in enakosti, kot jo dajejo planine. Ljubim jih. Bolj ko so nevarne, večja je moja ljubezen."

Ni pomislil, da ljubezen zna biti slepa...

France si je našel prijatelja sošolca, enako navdušenega za planinstvo. Zdelo se je, da je ves svet zanj mrtev, le planine so živele. Vse gor do Triglava sta spet in spet vse vrhove preplezala.

Pa je prišel usodni dan 2. aprila 1949. Odpravila sta se v Kamniške planine in vzela na piko

Brano. Vse je šlo po sreči. Na vrhu sta se zleknila v mehki mah in uživala sončno toploto. Franceta ni dolgo zdržalo.

"Ostani, sonce je vedno pravično in dobro. Jaz pogledam malo okoli, da bo laže odločiti, kod bova plezarila jutri. Kmalu se vrnem."

Ni prišel daleč. Na poledenici ga je spodneslo in je zdrknil v globino. Obležal je negiben, ljubezen do planin je zahtevala smrtno žrtev.

Deset let je minulo. Zdi se mi, da je bilo večeraj, ko mi je oče telefoniral v Trst. Pretreslo me je, na pogreb nisem mogel. Dragi France, za deseto obletnico Ti znova želim: Počivaj v Bogu!

Pozneje sem zvedel: Na njegovem grobu je nekdo zasadil cvetlice s Snežnika. Leto dni so že rasle, potem je prišlo odkritje.

Za prvo obletnico so domači po maši zavili na Francetov grob, kot so imeli navado vsako nedeljo. Začuden so obstali.

Na spomeniku je visela vrv hribolazca, v zemljo je bil zataknjen cepin, ob grobu je bilo naslonjeno kladivo in butara gorskih klinov. Grob je bil ves pokrit s svežim cvetjem s Snežnika. Ob goreči sveči pismo s kratko vsebino:

"Dragi France! Vse leto sem jemal slovo od gora. Obiskal sem vse, ki so bile Tebi najljubše. Zmerom sem mislil nate. Zadnji je bil Snežnik. Zdaj pa nič več, ker Tebe ni več ob meni. Počivaj v miru!"

Vsi na Kvanču so vedeli, kdo je napisal te poslovilne vrstice. Solze so jih polile. Tudi mene, ko sem zvedel. In zdaj — ob desetletnici — mislim prav živo na oba, na brata in njegovega zvestega prijatelja. In me je gnalo, da sem te vrstice napisal.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi g. urednik MISLI: —

Prav vesela sem bila in lepo iznenadena, ko sem za rojstni dan, 1. maja vdobila kot darilo za lepo knjigo: "Mladinska enciklopedija" v 3 debelih zvezkih.

1. zvezek: Prebivalstvo, zemljepis in zgodovina;
 2. zvezek: Industrija in poljedelstvo;
 3. zvezek: Živalstvo, vrtnarstvo in rastlinstvo.
- Enciklopedija je zelo lepa, polna zemljevidov in slik v barvah, posebno kar se tiče živalstva in rastlinstva.

Zelo se mi dopadejo tudi knjige, pripovedke in pravljice, ki nam jih je ata prinesel. Nisem pričakovala, da imamo tako lepe in zabavne otroške knjige tudi v slovenščini. In kako lepo poslikane in v krasnih barvah! Nič se ne lažem, če povem, da si jih kar tržemo iz rok v roke, posebno zdaj, ki imamo šolske počitnice.

Radovedna sem tudi, če se je kaj Slovenčkov oglasilo na moj predlog, da bi nas prišel obiskat in birmat naš slovenski škof Prevzv. g. dr. Gregorij Rožman.

Z lepim pozdravom vsem prijateljem našega kotička.

Slavica Filipič

Spoštovani g. urednik: —

Najlepša Vam hvala za knjigo v barvah "Dominik Savio", ki ste mi jo poslal. Tudi knjige, ki jih je prinesel ata, so mi zelo ugajale, posebno zgodbe o Kristofu Kolumbu. Ko sem čital, sem si skoraj mislil, da sem tudi jaz na ladji na potovanju v Novi svet. Tudi komik "V senci gozdov" je zelo lep. "Mihec in Jakec" sta pa zelo smešna.

Mi imamo sedaj šolske počitnice in knjige vsak dan malo prečitam, ko imam kaj prostega časa.

Lepo pozdravlja Vas in vse

Slavko Filipič

Ptiček in ptička sta se stiskala v svojem gnezdu. Zunaj je strašno deževalo, da je teklo v ptičji dom. Mladiči so bili še v jajčkih.

"Bomo morali napraviti streho nad gnezdom pip, pip," je rekla ptičja mama.

"Res moramo to narediti", je pritrtil ptičji očka. "Samo zdaj tega ne moremo narediti, ko tako dežuje. Ko bo spet sonce sijalo, pa takoj, pip pip."

Sonce je res kmalu spet sijalo, pa se je ptičja mama spomnila na pogovor o strehi. Rekla je:

"Danes nikar ne delajmo strehe, je prelep dan za kaj takega, pip, pip."

"Res, danes pa že ne. In kako temno bi bilo v našem domu, če bi napravili streho! Pip, pip," je pokimal očka.

"Zelo prav govoriš", ga je pohvalila mama, "čemu nam ho streha, ko je pa tako lep dan. Pip, pip."

Ko je spet prišel dež, je bila streha spet potrebna, pa je nista mogla delati, da bi se ne zmočila. Ko je sonce sijalo, pa streha potreba ni bila. In tako je ostalo do danes, da so ptičja gnezda brez strehe.

Kaj pravite, otroci, ali niso tudi nekateri ljudje je podobni ptičkom?

Stric iz Tumbi Umbi.

POHITI, BRATEC!

(Uganka)

Kdo pa sta ta brateca dva, ki noč in dan potujeta in se nikjer ne ustavita, kar v krogu se vrtita, drug drugega lovita?

Prvi je majhen, ure lovi. Drugi je velik, minute podi. Mali je len, se komaj premika, nič ga preveč po svetu ne mika.

Veliki pa nič ne hrani nog, v eni uri preteče vso pot — okrog in okrog.

Ko malega sreča, se prav nič se ustavi. Mimo teče, ga lepo pozdravi in reče: "Pohiti, bratec ti čas hiti, hiti!" —

Ti, moj fantiček, ti, moj dekliček, če ta dva brateca poznaš, napiši pismo v KOTIČEK!

Zastopnik SKA v Avstraliji:

Dr. Zvonimir Hribar

970 Curlew Cres.

Albury, N.S.W.

Ob Oknu Vlaka Sydney — Brisbane

P.B.A.

P.B.A. (Zaključek)

BOG JE USTVARIL svet in človeka. Človeka zase, svet za človeka. Prepustil mu ga je, pa ne kar na slepo, češ, ravnaj z njim, kakor sam hočeš, mene nič ne briga, kaj iz njega napraviš. Nasprotno. Povedal je jasno povedal, kako naj si uravnaj življenje na svetu, da se ne bo zaletel. Že v paradižu. Nadaljeval je v starem testamentu skozi dolga stoletja, posebno pa v novem — po svojem lastnem Sinu, ki ga je v ta namen poslal na svet. Ponudil tudi vse bogastvo svojega sodelovanja — kraljestvo milosti.

Po svojem Sinu je ustanovil na svetu Cerkev, svoje duhovno kraljestvo na zemlji. Pravočasno je to storil — takrat je bilo je daleč od tega, da bi kdo razmišljal, kaj bo, kadar bo na svetu samo še "standing space" in bo zmanjkovalo zemlje za obdelovanje. Ljudem je dal naročilo, naj se potrudijo, da vse ljudi pridobe za Njegovo vero in vsakdo naj gleda, da bo po tej veri tudi živel.

Bog si je zamislil svet in življenje na njem tako, kot uči od Njega ustanovljena vera. Po tej veri je zakonski stan nekaj velikega in svetega, toda še večji in svetješi je deviški stan. Tej ugotovitvi se bo posveten človek seveda posmešnil, toda naj vzame na znanje, da se smeje Bogu v obraz. Naj pomisli, če je tak smeh priporočljiv!

Bog si je zamislil tak svet, da bi na njem ljudje Njemu služili, ne zgolj samim sebi. Vsa Kristuova vera je polna takih nauk. In če bi bilo tako, bi mladina, fantje in dekleta, razumeli pomen deviškega stanu. Premnogi bi se odločili za samski stan. Prirojeno nagnjenje do starševstva bi obračali v duhovno očetovstvo in materinstvo — in to ne samo v duhovniškem in samostanskem poklicu kot bratje in nune, ampak tudi izven tega. Saj je toliko poklicev, kjer bi se samski človek veliko lažje žrtvoval v blagor bližnjega kot more to zakonski. Namesto umetnega omejevanja spočetij in rojstev bi vladalo med ljudmi prostovoljno omejevanje želja po spolnem izživljanju in to iz ljubezni do Boga in bližnjega. To ne bi bilo tako težko ali celo nemogoče (kot trdijo nekateri), ker bi ne bilo toliko zapeljivosti, slabih zgledov, pohujševanja v človeški družbi, z eno besedo: "kraljestva spolnosti". In milost božja bi našla odprta srca, da bi jih podpirala. Táka omejevanje rojstev bi bilo Bogu v čast, svetu v korist, pa tudi vse

bolj zanesljivo kot tisto, ki ga najrazličnejše "avtoritete" danes javno z govorjeno in tiskano besedo propagirajo kot edino — resitev... In vendar je in ostane — "gnusoba pred Bogom."

Še več! Tudi zakonski bi v takih okoliščinah bolje razumeli, da je včasih tudi v zakonu spolna vzdržnost potrebna, pa bi jo tudi bili zmožni uveljaviti. Mladi ljudje ne bi sklepali zakonov v prvi vrsti zaradi same spolnosti, kakor se tolikokrat godi. In ni čudno, če se godi, ko dandanes že šolska mladina kar plava v spolnosti in je vse vzdušje življenja tako, da je treba pravega junaštva, če hočeš hoditi "po svetli poti". In vendar je Bog dal človeku spolnost in ustanovil zakon zaradi družine, ne zaradi spolnosti same. Nikjer ni zapisano, koliko otrok mora biti v kaki družini, so okoliščine, in razlogi, da jih je po vsej pravici manj kot bi jih "moglo biti", toda ne potom "gnusobe pred Bogom", temveč potom periodične spolne vzdržnosti.

Tak svet si je zamislil Bog, takega je hotel imeti. Če svet ni tak in ne obeta, da v doglednem času bo — čigava krivda? Bog je pač v toliko "kriv", da pušča človeku svobodo. Sam se more odločiti, da vpošteva božjo zamisel ali je pa ne vpošteva. Ali bomo Bogu očitali, da nas ni ustvaril tako kot mravlje in ose in sršene — stvari z golim instinktom, nezmožne izraziti tisto, kar imenujemo osebnost?

Kdo je tedaj odgovoren, da je svet ves drugačen kot si ga je zamislil Bog?

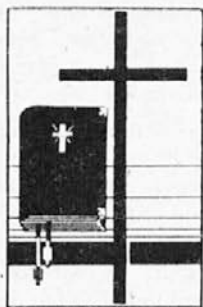
Ali je prepozno, da bi se ta strašna zavozenost popravila? Kaj more poedinec zoper navale grdobije, trstika zoper poplavo brezverstva in grešnosti?

Bog je vedno navajal zavoženi svet nazaj na pravo pot s pomočjo kakega "izvoljenega ljudstva", ali pa potom izbranih poedincev iz raznih ljudstev. Tudi dandanes. Njegova Cerkev živi in cvete med vsemi narodi. Še daleč je pa od tega, da bi njeno duhovno kraljestvo zavladovalo nad vsemi ljudmi. Poedincu se je treba z dušo in telesom posvetiti delu za katoliško preobrazbo sveta, priključiti se naporom Cerkve, pa takoj ne bo več — poedinec!

Hvala Bogu, je veliko takih. Ali tudi ti, ki to bereš? Ali čutiš v sebi nekaj, kar te žene med pravkar omenjene izbranice?

Če le nisi vse bolj med tistimi, sicer "dostojnimi" ljudmi iz tvoje družbe, ki so stokrat hitreje pripravljeni ziniti umazano kvanto in s tem pripomoči k grdobiji sveta, kot seči v žep in izvleči šiling za — misijone. Toda pustiva šiling, štejeva samo kvante in — molitev...

(Konec na str. 21 spodaj)

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne

S Y D N E Y !

Slovenska služba božja DVAKRAT v mesecu se je v maju in aprilu dobro obnesla. Bomo torej nadaljevali.

V juniju bo druga nedelja šele 14. v mesecu, četrta pa 28. Na ti dve nedelji bo sv. maša kot po navadi v St. Patrick cerkvi v spodnjih prostorih.

V nedeljo 14. bo sveta maša za padle borec proti komunizmu po naročilu Stanka Šušteršiča.

Vse štiri nedelje pa sveta ura popoldne ob 4. v kapelici cerkve sv. Frančiška v Paddingtonu. Mesec je posvečen presv. Srcu, prihajajte!

B L A C K T O W N

Slovenska služba božja prvo nedeljo, 7. junija točno ob enajstih. Pol ure pred mašo spovedovanje. Maša za rajno mater ge. Brkovec.

HAMILTON, NEW CASTLE IN OKOLICA

Slovenska služba božja v nedeljo 21. junija v Hamiltonu tam kot navadno in ob uri kot navadno.

Povejte še drugim!

PRIDITE, MOLIMO!

V mesecu juniju bomo vsako nedeljo ob 4. popoldne molili v kapelici St. Franci Cerkve "sveto uro" v čast božjemu Srcu za "molčečo Cerkev" pod komunisti.

Vsi iskreno vabljeni!

Prej ali pozneje tudi zmerom priložnost za spoved.

KRISTUS GOSPOD IMA BESEDO

(Sv. Luka, šestnajsto poglavje.)

KDOR JE V NAJMANJSEM ZVEST, je zvest tudi v velikem, kdor pa je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem. Če torej pri krivičnem mamonu niste bili zvesti, kdo vam bo zaupal resnično dobrino? In če pri tujem niste bili zvesti, kdo vam bo dal to, kar je vaše?

Noben služaknik ne more služiti dvema gospodarjema; ali bo namreč enega sovražil in drugega ljubil, ali se bo enega držal in drugega preziral. Ne morete služiti Bogu in mamonu.

Slišali so pa tudi farizeji, ki so bili denarja lakomni, in so ga zasmehovali. In rekel jim je: "Vi ste tisti, ki se delate pravične pred ljudmi, a Bog pozna vaša srca; kajti kar je med ljudmi visoko, je gnusoba pred Bogom."

Vsak, kdor se loči od svoje žene in se oženi z drugo, prešuštuje; in kdor se oženi z ločeno od moža, prešuštuje.

Bil je bogatin, ki se je oblačil v škrlat in tančico ter se dan za dnem sijajno gostil. In bil je neki berač, po imenu Lazar, ki je ležal pri bogatinovih vratih poln uljes in se je želel nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize. Pa tudi pai so prihajali in mu lizali uljesa. Umrl pa je berač in angeli so ga nesli v Abrahamovo naročje. In umrl je tudi bogatin in bil pokopan.

In ko je v peklju trpel muke, je povzdignil svoje oči in od daleč zagledal Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. In zaklical je:

"Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik, zakaj silno trpim v tem plamenu".

Akraham mu je rekel:

"Sin, spomni se, da si prejel dobro v svojem življenju in prav tako Lazar hudo; zdaj se on tukaj veseli, ti pa trpiš. In vrh tega je med nami in vami za vedno narejen velik prepad, da tisti, ki bi hoteli odtod priti k vam, ne morejo; pa tudi odondod ne morejo sem".

In rekel je (bogatin):

"Prosim torej, oče Abraham, da pošlješ Lazarja v hišo mojega očeta; imam namreč pet bratrov in naj svari, da tudi oni ne pridejo v ta kraj trpljenja."

Abraham mu pravi:

"Imajo Mozesa in preroke, nje naj poslušajo."

Bogatin je pa odgovoril:

"Ne, oče Abraham, temveč ako pojde do njih kdo izmed mrtvih, se bodo spokorili."

Abraham je odgovoril:

"Ako ne poslušajo Mozesa in prerokov, ne bodo verjeli, tudi če kdo od mrtvih vstane."

Škofje Jugoslavije pišejo vernikom

Devetnajst škofov iz vse Jugoslavije se je zbralo na skupno posvetovanje pred novim letom 1959. Sestavili so posebno poslanico na svoje vernike, ki pa seveda ni smela v tisk, slišali so jo samo s prižnic v cerkvah. Tu pri našamo samo nekaj začetnih odstavkov. — Ur.

Odpad od Boga

Naši časi, bratje in sestre, so podobni časom apostolov. Mnogo ljudi se je Bogu odtujilo. Mnogo jih tone v pozemeljskem in v telesnih željah. Zmeta vero in se našemu večnostnemu upanju posmehuje. Vedno več je na svetu takih, ki žive, kakor da Boga sploh ni. Ljudje božje postave in krščanske dolžnosti vedno bolj pozabljajo; vedno bolj se množe znamenja verske brezbriznosti in npravnega propadanja. Vračamo se nazaj v nevero in odpadništvo, ki je hujše od nekdanjega. Nekoč so še splošno verovali v duhovni, božji svet kot tak; danes pa mnogi odklanjajo celo vero v Boga, v dušo, v nevidni, nadzemski svet in v posmrtno življenje onkraj groba.

V svojem pismu vam ne mislimo dokazovati, da je Bog in da je v Bogu tudi duhovni, večni in neumrljivi svet. Vi, ki prihajate v cerkev in katerim je naša beseda predvsem namenjena, vere niste izgubili. Pa je izgubili tudi ne boste, dokler boste imeli čisto srce in dušo željno resnice. Preveč očitno vse v nas in okoli nas govori o Bogu in s pravo nanj kaže.

Čim bolj človeška znanost prodira v skrivnosti narave, tem bolj se svet čudi moči in modrosti, ki neskončno presega vsako človeško moč in znanje, vsako igro slepega naključja in mrtve snovi, in odločno in neizprosno kaže na velikega, umnega, vsemogočnega in dobrega Stvarnika in umetnika — Boga. Vse človeško življenje in vsa človeška omika bi se pa — že po zgolj naravnih, znanstveno splošno priznanih zakonih — končala v neizbežnem in gotovem propadu in uničenju, če bi ne bilo neumrljive duše, posmrtnega življenja, duhovnega sveta, večnosti in nebes. Svet in življenje postaneta brez Boga nesmisel.

Živite po veri.

Drugo, kar vam želimo toplo priporočiti, je tole: ZIVITE PO SVOJI VERI in ne dopustite, da bi vas strasti zapeljale na kriva pota, da bi vam lažnivi prazni sijaj sveta zaslepil oči in srce, da bi iz strahu pred ljudmi postali strahopetci in odpadniki, ki bi celo zoper glas svoje vesti, zoper pričevanje resnice in zoper svoje resnično prepričanje hodili po poti brezverstva, grešnega oboževanja telesa in užitka, hodili po poti zanemarjanja krš-

čanskih zapovedi in dolžnosti — po široki poti, ki vodi v večno pogubljenje.

Ne tako, dragi bratje in sestre, ne tako! Trdno in junško se držite svoje krščanske vere; vero izpovedujte tudi na zunaj. Po njej dajansko živite in tako ostanite udje božje Cerkve, ki je po apostolovi besedi "svetišče živega Boga". Ona je "steber in temelj resnice", nebeško mesto izvoljenih, "naša mati".

O tem vam hočemo spregovoriti v svojem pismu preprosto in odkrito, praktično in kratko, kakor je tudi apostol govoril svojim prvim kristjanom.

— ★ —

V nadaljnjem razpravljanju škofje pišejo na kratko o naslednjih krščanskih nalogah:

Čisto živite...

Vzgajajte svoje otroke...

Varujte se slabega...

Prenašajte svoj križ...

Duhovnike spoštujte...

Bodite apostoli...

Pomagajte Cerkvi...

Nad nami je božja Previdnost...

Iz vsakega stavka v pismu odsevajo bridkosti, ki mora skozi nje Cerkev v današnji Jugoslaviji, pa tudi odločnost pastirjev in ovčic, da hočejo kljub vsem zunanjim in notranjim težavam ostati zvesto na strani Boga in njegove Cerkve...

OB OKNU...

(Konec s str. 19)

In ko je tako, da vse bolj vlada kvanta kot molitev tudi med "dostojnimi", se ni čuditi, da morajo na svetu preprečevati obetajoči se "standing space" strahotne vojne in podobna iztrebljanja ljudskih množic.

Pa to ni po božji naredbi, to je po naredbi ljudi, ki jim je božja naredba — zadnja briga.

x x x

Zdelo se mi je potrebno, da se tudi o tem pomenimo, zakaj ljudje imajo navado, da se ob vsakem novem težkem pojavu življenja ustavijo pri vprašanju: Zakaj Bog ne poseže vmes? In ko si sami ne znaja odgovoriti, kaj hitro sežejo malo delj in si rečejo: Menda pa na vse zadnje Boga le res ni... Še malo in odpade tudi tisti — "menda". Nato pa olajšano zaključijo: Bomo kar tako delali kot "vsi drugi"...

ČUDEŽNA PALICA

V Sloveniji 1.1938

Neznan avtor

(Nadaljevanje)

Šla sta po stopnicah v vežo. Tam je gospod odprl neka vrata in že sta stopala spet navzdol. Prišla sta v klet. Mati je začudeno pogledala okrog sebe in videla dvoje vrat. Prva so bila sestavljena iz lat, da se je razločilo, kaj je za njimi. Drvarnica, si je dejala, ko je zagledala kup premoga, drva, deščice in trske. Kaj je za drugimi vrati, je takoj pojasnil gospod Loboda sam, ko je dejal:

"Tu je pa stanovanje!" stopil je na prag, potegnul ključ in odklenil vrata. Vstopila sta.

V majhni predsobi je bilo temno. Zato je gospod Loboda odprl duri na levi. Mati je brž pogledala in videla, da sta v kuhinji. Naravnost pred njo se je svetilo okno, pred katerim je opazila deblo drevesa.

"Dvorišče je zgoraj!" je pojasnil gospod Loboda in nadaljeval:

"Zdaj pa poglejte še sobo!"

Obrnila sta se in stopila skozi druga vrata. Soba je bila nekoliko večja in je prav tako imela okno na dvorišče. Po stenah so viseli temni madeži, v kotih pri tleh pa se je nabirala gniloba in siva plesen.

"Malo boste počistili," je nadaljeval gospodar, "prejšnji najemnik ni kar nič preveč skrbel za čistočo... No?"

Materi je bilo silno nerodno, mencala je po tleh in roke je kar niso hotele ubogati.

Gospodar pa je nadaljeval:

"Cena vas naj nič ne skrbi... Če boste čistili hišo in bo vaš mož prevzel majhne opravke, kakor žaganje in sekanje drv, pospravljanje dvorišča in vrta, bi nazadnje ne zahteval drugega, kot prispevek za vodo in pa luč bi plačevali..."

Materi je postalo kar toplo pri srečanju. Mislila je: Res ni stanovanje bogvekaj, ampak... plačati pa le ni treba nič. Že so jo spet objele sanje o postelji, o vozičku... in pa saj je dvorišče in vrt! Otroci bodo po ves dan zunaj na varnem. Skakali bodo po dvorišču in gospodar bo morda dal še kos vrta, da bo nasadila, kar je potrebno pri kuhi in je drugače tako drago, posmehljala se je in odgovorila:

"Vzela bi..."

"No, vidite," je prikimal gospodar in si drgnil obraz, kot bi ga zeblo. "Samo toliko vam moram pa že zdaj povedati, da na vrt in dvorišče nikogar ne pustim... Sicer pa to za vas najbrž ni važno. Saj gotovo nimate otrok?"

Mati ga je začudena pogledala. Kako neki more misliti, da nimam otrok, si je dejala sama pri

sebi. Saj to je edino, kar imam. Spomnila se je vseh po vrsti, od najmlajšega, ki še leži v plenicah in neprestano veka, do največjega, ki hodi že v šolo in zna brati in pisati. V isti sapi je tudi videla Ivana, moža, ki široko hodi od ležišča do ležišča in treplja zdaj tega ali onega, s starejšim pa se že razgovarja o pravici in krivici, o mezdah in pa tudi družinske stvari. Le kako more ta gospod misliti, da ne bi imela otrok? Za koga pa živimo, če ne za otroke, ki nam bodo nekoč hvaležni? Kaj ta gospod misli o svetu? Saj smo vendar zato družina, da imamo družino. Ko je bila mati še mlada — takrat, ko je še živela na deželi — kdo se je čudil temu, da ima družina otroke? Tudi pri njeni hiši jih je bila cela kopica in zdaj so vsi odrasli in vsak pri svojem kruhu. Ali morda ta človek nima otrok? Kaj pa bo s hišo, dvoriščem in vrtom, ko bo umrl? Kakšno veselje pa ima zvečer in ob nedeljah, če se krog njega ne zbere nikakšna družina in mu le pes laja ob mizi? Zardela je in brez vzroka pogledala v tla, nato pa dejala:

"Imam, gospod. Sedem jih je."

Tedaj se je gospod Loboda nenadoma odmaknil. Z obraza je izginil dobrovoljen nasmeh. Ostro je pogledal in trdo dejal:

"Kaj? Sedem otrok! Zakaj pa mi tega takoj ne poveste? Ali vam niso tam povedali, da ne maram najemnika z otroki? Četudi bi bil le eden, bi vam ne dal stanovanja, ne pa kar sedem! In vi molčite in me gonite tu sem, da se bom še prehladil tu doli! Kar pojdite! Ali mislite, da sem hišo sezidal zato, da mi jo bodo vaši otroci pred nosom podrli? Kdo bo pa poslušal njih vreščanje? Moja hiša je mirna in solidna, ni za to, da bi tukaj rasli nekakšni, nekakšni... (požrl je besedo, ali pa se ni spomnil nobene primerne). Sva že opravila! Zbogom!"

Mati je sprva obstala kakor prepadena, potem pa je začutila, da jo nekaj tišči v nos. Segla je v žep in si obrisala oči, nato se je okrenila in počasi odšla po stopnicah navzgor, vsa sključena in bolna, za seboj pa je čula godrnjanje in luputanje z vrati. Šla je skozi vežo in na cesto, kjer jo je pozdravilo bleščeče sonce in veselo sivo modro nebo...

Opoldne si možu ni upala povedati, kaj se ji je zgodilo, izmikala se je z odgovori, proti večeru pa ni mogla več skrivati, povedala je vse po pravici, nato pa se je zjokala. Mož, širokopleč in močan, je nekaj časa strmela sam predse s svojimi sivimi očmi, nato pa si je potegnul z roko po gos-

tih rjavih leseh, se ugriznil v ustnico in nenadoma ogrnil suknjič.

"Prav," je zamrmral.

"Kam pa greš?" ga je vprašala mati še napol v joku.

Mož se je pretegnil in zamolklo dejal:

"Kmalu bom nazaj!"

Vzel je palico, ki je z njo ob nedeljah hodil na izprehod, potem pa je odšel. Sprva je hodil po cesti počasi, kmalu pa je podvival korak in jo mahnil skozi mesto naravnost v Grajsko ulico. Prav tako, kot dopoldne žena, je stopal skozi vežo, prav tako po stopnicah, le pozvonil je nekoliko bolj močno. Tudi njemu so se kmalu odprla vrata in tudi pred njim je obstal gospod Loboda, ki ga je vprašal:

"Kaj želite?"

Nekako hripavo mu je odgovoril Zalar:

"Stanovanje bi si rad ogledal," nato pa brž dodal:

"Za zakonce brez otrok."

Tako je gospod Loboda brž vzel ključe in spet peljal gosta navzdol. Šla sta mimo drvarnice, pogledala v predsobo in kuhinjo ter nato vstopila v sobo.

"No, vidite," je dejal gospod Loboda, "ali ni čedno. Kakor ustvarjeno za vas. In če bodete nekaj ur na dan delali na vrtu in opravili druge drobnarije, bo vse skupaj zastonj. Da, zastonj," je še enkrat poudaril.

Zalar se je naslonil na podboj pri vratih in nekam nemirno rekel:

"Zelo mi je všeč... Vendar pa me nekaj zanimala. Povejte mi po pravici, zakaj ne marate najemnika, ki ima otroke?"

Gospod Loboda se je nasmehnil.

"To pa vendar ni nič čudnega," je odgovoril. "Prvič, da sem odkrit, otrok sploh ne morem. Kar tako, mi je menda že prirojeno. Tudi jaz jih nimam. Ne maram jih, ne glede na to, da je potem v hiši vse narobe. Saj veste... otroci... Družinske skrbi, potem pomanjkanje — najemniku zmanjka denarja, dalje, — kaj bi pravil. Drugič pa, tudi to boste gladko razumeli, kako bi mi vi, (oprostite, da prav vas vzamem za primer, nič hudega ne mislim pri tem) delali na vrtu, obdelovali zemljo, žagali drva, ko ste že itak ves dan zaposleni, če bi imeli še otroke. Tu vse nazaduje, saj sami na sebi vidite, kaj se godi danes. Kriza, brezposelnost, majhne plače in mezde..., kje je vzrok tega? Preveč ljudi je, ki drug drugemu odjedajo kruh. Zakaj pa je po svetovni vojni cvetelo gospodarstvo? Še jaz sem si takrat priboril to hišo in posestvo. Vidite! Tudi zato sem proti otrokom. Ljudje pa so neumni. Poglejte, danes je bila prav radi tega stanovanja pri meni ženska, prosim, preprosta, skoro uboga ženska, njen mož je

kvečjemu delavec... in kaj tak zasluži? In pomislite, ko sem ji omenil otroke, je rekla: sedem jih je. Sedem otrok! Smrt za onega, ki daje stanovanje. Obenem pa je še obljubljala, da bo njen mož pomagal... Le kako, vas prosim, saj bi vendarle mož moral pomagati doma pri takem otroškem bogastvu! Jaz bi pa zase delavca moral še posebej najemati..."

Zalar je pogledal okrog sebe in vprašal:

"In kaj ste storili z njo?"

Gospod Loboda se je nasmejal:

"I kaj, ven sem jo vrzel."

Obmolčala sta za trenutek. Skozi okno je posijal zadnji sončni žarek, podrsal po tleh in se dvignil čez steno, nato pa se je jel umikati sam vase. Skozi strop se je zaslišalo lajanje psa, ki je pojenjavalo in še počasi izpreminjalo v cviljenje.

Gospod Loboda je prisluhnil in se namršen premaknil. Potem je zdihnil:

"Pes ne da miru. Predolgo je sam."

Počakal je za hip in je naglo vprašal:

"Kako ste se torej odločili?"

Zalar se je odtrgal od stene in napravil nekaj korakov sem in tja, kot bi razmišljal — nenadoma pa je obstal pri vratih, se ozrl v gospodarja in nekam po sili mirno vprašal:

"Ali veste, da bi vas jaz lahko prisilil, da daste tisti ženski stanovanje?"

Gospod Loboda je od začudenja odprl usta. Oči so mu pogledale na stežaj in na obrazu se mu je pojavil strah. Čez čas pa se je po sili nasmehnil in odgovoril:

"Kako, kako to mislite?"

Na kratko se je nasmejal in nadaljeval:

"Sicer pa šalo na stran. Zmračilo se bo in jaz moram gori."

Zalar se ni premaknil, temveč je strmel vanj in počasi izrekel:

"Tista ženska je namreč moja žena!"

(Konec prih.)

NA SVETO GORO pri Litiji je prišlo pismo iz Sibirije. Pisal je neki Bren, domačin, ki je med prvo svetovno vojno zašel v ujetništvo in še sedaj živi v Sibiriji. Star je 70 let in se je šele prvič javil. V pismu izraža željo, da bi zvedel, kako je doma, in slike sorodnikov bi rad dobil. Na žalost pa živi le še nekaj nečakinj, vsi drugi so pomrli. Umrli je tudi njegov brat, p. Hugo Bren, frančiškan, ki je pač vsa dolga leta do svoje smrti molil za "rajnega" brata, ki ga je vzela svetovna vojna.

“Človek Na Obeh Straneh Stene”

Pavla Miladinovič

ROMAN Z GORNJIM NASLOVOM je napisal Zorko Simčič, izšel je v založbi Slov. Kul. Akcije v Argentini.

Že zaradi naslova samega sem hlastno segla po knjigi, zakaj človek in njegova duševnost sta me od vsega življenja vedno najbolj zanimala.

Eden pisatelj, ki posega v človekovo duševnost, je Jurčec (“Ljubljanski triptih”). Isto velja o Simčiču. Vendar si pisatelja, razen v tem, nista v ničemer podobna. Jurčec je nežen, ogiba se vseh grobosti, tragedijo ovija z lepoto. Simčič pa ostane stvaren razumar. Ne išče lepote, kjer je ni. V stvarnosti Simčičevega peresa je skrita tista dražljivost, ki bralca žene v globino in tesnobo človekovega notranjega jaza. Simčič prodira v človekovo podzavest. Njegov jezik ni površen, ni izlisan, kot smo navajeni tega pri čitanju opisovanja zunanjih dogodkov pri mnogih pisateljih. Simčič piše neustrasno, z najglobljimi goni. S tem delom nam podaja človeka takega kot je: neprestano se bori s svojim jazom, išče prave smeri v borbi med mislijo in čustvi, med razumom in srcem. Ni mu dana moč, da bi sam našel pravo pot, in ko se preda valovom dogodkov, ga življenje samo napoti v ravnotežje.

Kljub življenjskemu neuspehu je Simčičev “človek” brez sovražstva. Ljudi sprejema take kot so, le s seboj je vedno v borbi. Zato beži v samoto, izogiba se pogovora z ljudmi, boji se jih, ker jim ne da pogledati v notranjost, v katero je ujet kot v začaran krog. Neprestano grebe po sebi, niha med dvema željama, zatajuje čustva, da bi sledil razumu.

Glavna oseba tega romana je človek, ki se poroči le iz spoštovanja do svoje soproge. Eden tistih ljudi je, ki so redkobesedni, nagnjeni k razmišljanju, ki veljajo za čudake. Čisto nehote, nenadoma, sledeč prabitnemu nagonu, ki se skriva v moškem, se zaplete v zakonski trikotnik. Dotlej je bilo njegovo življenje mirno, uravnovešeno, niso ga prevladovale strasti, katerim se pa tudi v poznejši borbi ni dal podvreči. Vedno išče čiste življenjske poti.

Roman se odigrava doma v Sloveniji, v Trstu in Argentini. Ko “človek” pobegne v Trst, zapusti doma ljubico in ženo. Vendar ga ljubica v Trstu obiskuje. Upanje, da bo v Argentini začel novo, mirno in pravilno življenje, se mu izjalovi, ko dobi sporočilo, da je v Argentini tudi njegova ljubica. Želi se ji izogniti, obenem pa ga zgrabi želja, da bi jo spet videl. Tu se začne njegove največje borbe, katerim pa ni več kos. Kajti k njemu prihaja tudi žena. Piše mu, da bi rada preživela starost z njim.

Dogodki se tu razpletajo z veliko brzino, “človek” pa nima več moči, da bi se boril z njimi in s samim seboj. Ko ga življenje vrže na čistino, se bridko razjoče nad lastno nemočjo.

Roman je izredno globok, pretresljiv in poln prikritega trpljenja, ki se skriva za navidezno mirnim in razumskim človekom. Želeli je, da bi nam pisatelj Simčič dal novih del izpod svojega peresa, v katerem ni nobene lažnjive morale, hinavstva in ozkosrčnosti. S pisanjem o resničnem človeku naj približa našo književnost sodobnosti.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

NA TRČMUNU so postavili lep spomenik velikemu Slovencu mons. Ivanu Trinku, “očetu beneških Slovencev”. Pač ga je zaslužil. Značilno za ondotne razmere je to, da so napisali na spomenik besedilo v — latinščini... Razume se, da v laščini niso hoteli, v slovenščini si niso upali, ker bi spomenik s slovenskim besedilom ne stal dolgo... čeprav je že davno minila doba fašizma v Italiji.

V ŠEMPETRU so imeli na belo nedeljo biserno sv. mašo. Slavil jo je čedadski kanonik mons. Ivan Petričič, Slovenec iz Benečije. Star je 88 let. Do zadnjega je rad prihajal med rojake s kolesom, na biserno mašo je prišel ob dveh palicah — zlo-

mil si je bil dvakrat nogo v stegnu. Med svati je bil tudi Petričičev sošolec župnik Jožef Jušič, tudi Benečan, ki pa zdaj pastiruje v Kredu pri Kobaridu. Prišel je s propustnico. Z njim je bil njegov sorodnik, kmet Josip Jušič, ki je 103 leta star, pa še rad pomaga doma na polju, vsaj ob lepem vremenu. Pa ni več veliko takih starih “beneških” korenin.

NOVE MASE bodo imeli med beneškimi Slovenci letos kar trije rojaki. To bo na dan sv. Petra in Pavla, 29. junija. To so prve slovenske nove maše, odkar je zavladal v Italiji fašizem. Z velikimi žrtvami so se mladeniči prerinili do oltarja, seveda s pomočjo raznih dobrotnikov. So vsi zavodni Slovenci, le žal, da bodo verjetno morali iti po novi maši kaplanovat med Furlane, pozneje pa upajo priti nazaj med svoje kot župniki. Kaplanij je v siromašni slovenski Benečiji pač malo.

Dopolnilnica

Zvonimir Hribar

GOTOVO JE BILA NAMENJENA samo uganjarjem, katerih število se tako lepo veča z vsakim izidom nove številke MISLI.

Upam, da mi bralci Misli ne bodo zamerili, če se to pot tudi jaz vrinem med reševalce ugank in kot rešitev "Dopolnilnice" ne pošljem samo prve kitice, temveč celoten sonet in to v angleškem prevodu, kot je objavljen v knjigi "The Parnassus Of A Small Nation", o kateri je pred letom poročal v MISLIH g. dr. Mikula.

Sonet "O, Vrba! srečna, draga vas domača" je prvi iz venca "Sonetje Nesreče", ki so nekaj najlepšega, čemur je dal Prešeren izraza v svojih pesmih. Na meji dveh nasprotujočih si svetov je stal. Na eni strani svet domače vasi, preprostega življenja in trdne vere, na drugi strani svet poln najrazličnejših mikavnosti, ki pa za svojo navideznostjo učenosti ali bogastva skriva v sebi kal notranje razdvojenosti in nemira. Hóte ali nehóte je Prešeren jasno izpovedal in nam vsem dal odgovor na vprašanje — kje najti tiho, mirno, preprosto srečo, po kateri nenehno hrepeni človeško srce, kajti le ona mu daje oni notranji mir, ki je dar večnosti za življenje na zemlji.

Lepo in prijetno mi je bilo pri sreči, ko sem užival lepoto nedeljskega zimskega popoldneva, prebiral Prešerna in se prepuščal tihemu sanjarenju, ki me je popeljalo v naše kraje. Romal sem

po naših vaseh, gozdovih in planinah, kamor sem tako rad zahajal kot študent v prostem času in v spominu sem užival lepoto naše zemlje, lepoto, ki nam je sedaj odrekana. Pa še nekaj mi je prišlo na misel, nekaj, kar nam ni odrekano; nič novega — ne za mene ne za vas — pa kljub temu ponavljam: lepota našega slovenskega jezika. Prav zaradi tega sem priložil angleški prevod, kateri nedvomno predstavlja pravo umetnino in da tujcem čutiti veličino Prešerna. Toda vendar, koliko so prikrajšani, ker ga ne morejo spoznati v originalu. Seveda to ni njih krivda, toda mi, ki smo se rodili kot Slovenci, ali smo se kdaj vprašali, če bodo naši otroci mogli uživati Prešerna in ostale slovenske pesnike v slovenskem originalu?

To thee, sweet, happy Verba, all my praise!
Dear corner of my father's home and land,
Why did the thirst for knowledge e'er demand
My going hence into life's tortuous ways!

I should not, then, have found how joy that sways
The mind becomes but poison in man's hand;
Faith in myself all gone, I would not stand
Here tossed by inner storms through nights and days.

A helpmate and a love for me alone —
A dowry, priceless far above all mark —
I should have won with her my heart had known.
Then might have floated smoothly my life's bark.
My house, my fertile fields, and all my own
Protected by our patron, good St. Mark.

kaj dosti reči. Toronto je jako veliko mesto in nekar najbolj prijetno in privlačno. Z ženo sva se z lahkoto udomačila in nehóte primerjava tukaj prestano raste. Odkar je odprt kanal Sv. Lovrenca — dolg 2500 milj — je Toronto postalo pristaniško mesto in vidno napreduje. Tako daleč od morja, pa vendar takorekoč — obmorsko mesto.

Lep pozdrav vsem v Avstraliji, posebno MISLIM, S.K.M. in vsem znancem. — Zlatko Verbič.

Pismo iz Kanade

Pomlad je v deželi in rečem Vam: nekaj lepšega je ta pomlad. Človek se spet enkrat počuti kot nekdanj doma. Tudi drugače je slovensko življenje v Torontu samo nekaj prenos nekdanjega življenja v domovini. Vzemimo samo slovensko cerkev in službe božje v njej! Samo pri enajsti maši ob nedeljah, ki je zadnja, vidim več ljudi, kot sem jih videl kdajkoli v Avstraliji pri slovenski službi božji. Lastno cerkev so začeli graditi pred leti, ko je bilo tu še komaj nekaj stotin Slovencev. Ima ta cerkev samo eno napako — premajhna je!

Prav tako so rojaki tu razgibani na kulturnem polju in organizatorično. Imajo vsakovrstna društva od cerkvenih bratovščin do hranilnic in posojilnic. V cerkveni dvorani se vrste predavanja in prireditve, da se komaj razvrste. Odkar sva tu, je bila igra, mladinska; Boštjan iz predmestja. Čeprav je bila samo "mladinska", je prišlo igro gledat — na nedeljo popoldne, krasen pomladanski dan! — nad 300 ljudi.

To so prvi bežni vtisi, ki vplivajo na človeka in snje življenje v avstralskim. Tudi dežela kot taka je v marsičem drugačna, dasi o tem še ne morem

NADALJNI DAROVI V TISKOVNI SKLAD

£ 3-0-0: Jože Potočnik, Franc Valencič;

£ 2-0-0: druž. Hrast; Drago Ilijaš;

£ 1-0-0: Maks Hartman, Miha Molnar, Branko Kale, Berta Slavec, Marg. Kosmina, Frank Tomšič, Marija Horvat;

Šil. 10: Anton Vrh, Vinc. Mavrič, Alojz Seljak, Ludvik Tušek, Lina Grasmayr, Janez Marinček, Anton Šajn, Bernard Zidar, Štefan Šaule, Štefan Sernek, Anton Kračina, Matija Cimerman, Franc Božič, Franc Rupnik, David Pahor, Gotfried Jesenko, Neim.;

Šil. 6: Neimenovana.

Iskren Bog povrni kot zmerom. Vsak dar dobrodošel, pomaga nam doseči namen, ki ga naš list ima. Ne odnehajte!

MAJSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno	Navpično
1 Molitev	1 Miladinovič
5 Vrsno	2 Lev
8 Lover	3 Tir
10 Zanka	4 Vernik
12 Eno	5 Voz
13 Daleč	6 Sin
14 Obala	7 Omara
16 Nebesa	9 Everest
17 grobar	11 Ambrozič
20 Vsota	15 Lea
22 Rim	18 Rapotec
24 Ida	19 Ludvik
25 Čreda	21 Opera
28 Tat	23 Meter
29 Glava	27 S.K.M.
30 Marec	

Rešitve so poslali (ne vsi enako posrečeno): Maks Valenčič, Rafael Rolih, Lojze Košorok, Fanica Lasič, Albin Rafolt in Marjan Gorup. Zadnja dva, oba in Geelonga, Vic., sta tudi priložila po enega novega naročnika skupno — s funtom! Seveda dobita nagrado.

Naslednja križanka pride v juliju. Edvard in Vinko, potrпита. Nekoliko jo je treba predelati, pa zdaj ni bilo časa...

DOPOLNILNICA

O, Vrba srečna draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b' uka žeja me iz tvoj'ga sveta
speljala ne bila, golj'fiva kača!

Rešitve so poslali: Pavla Miladinovič, Francka Štibilj, Anica Zgajnar, Albin Rafolt, Maks Valenčič, Jože Maček, Zvonimir Hribar, Kristina Vujica, Lojze Košorok, Fanica Lasič.

Prvi dve dobita nagrado.

NOVE UGANKE

1. Matematika

Poslal Jože Kristan

Zapiši si številke: 1 2 3 4 5 6 7 8 9. Izračunaj, kako dobiš iz teh številke število 100. Porabiti moraš vse številke, toda vsako samo po enkrat. (Seveda s samim seštevanjem naloga ne bo narejena.)

2. Pazljivo branje

Kakšno komunistično napako je zagrešil "škrat" v letošnji majski številki MISLI? (Sram ga bodi!)

3. Seštevanje

Koliko slovenskih ljudi je moralo prijeti za peto, da je imela letošnja majska številka MISLI tako vsebino kot smo videli, da jo je imela?

(Če ne utegneš iskati končnega števila, pa vsaj naštej postavke, ki jih je treba sešteti...)

4. Doplnilnica

— — — — —
— me ni — bo
dovolj — — — — —
— pe smi — — — — —
x x x x x

Nagrade bo to pot odločal — žreb, oznanja Jurij.

Pismo Prijateljem

Decembra 1968

Spoštovani: —

To pismo pošiljamo vsem svojim prijateljem po vsem svetu z namenom, da jim razložimo nekaj svojih problemov in jih prosimo za pomoč.

Že pred petimi leti je odbor Družabne Pravde sklenil založiti in izdati ves sociološki sestav, ki ga je napisal prof. dr. Ivan Ahčin. Mnogi so nas sicer opozarjali, da je slovenska emigracija premalo številna in premalo vneta za tako resna dela. Kljub tem opozorilom smo šli s pogumom na delo. Izdali smo tri knjige Sociologije in — pravkar — novo veliko knjigo Socialno ekonomijo. Samo zadnja knjiga ima 456 strani velikega formata in podaja obširen pregled gospodarske vede, ki spada danes med najbolj aktualne vede.

Družabna Pravda se je z izdajo gornjih knjig — zlasti zadnje, ki je monumentalno delo našega največjega živečega sociologa — močno zadovoljila in je sedaj v velikih težavah, ker ne more pravočasno kriti svojih obveznosti v tiskarni.

Ne prosimo za podporo. Prosimo, da kupite naše knjige, ki jih je avtor z največjim idealizmom sestavil (ne da bi zanje dobil kak honorar) in jih je Družabna Pravda založila z najboljšim namenom: dvigniti slovensko socialno kulturo na višino, na kateri ne stoji niti mogočni milijonski tuji narodi. Mislimo, da se nam je to prosrečilo.

Lepo prosimo, da nam tega pisma ne štejete v zlo in nam s hitrim naročilom pomagate prebrati te stvari, v katerih se nahajamo.

Prav lepo Vas pozdravljamo: Bog, stan in naroda!

Tajnik: Maks Jan
Predsednik: Lojze Erjavec
Urednik: Rudolf Smeruš

DRUŽABNA PRAVDA
Casilla Correo Central 1944
BUENOS AIRES, ARGENTINA

Pripis uredništva:

Vse zgoraj navedene knjige lahko dobite pri MISLIH. Cena je je navedena na drugem mestu te številki.